

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ ФАРМАЦЕВТИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Факультет фармацевтичних технологій та менеджменту
Кафедра управління та забезпечення якості у фармації

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА

на тему: **«УПРАВЛІННЯ ФІНАНСОВОЮ СТАЛІСТЮ ОРГАНІЗАЦІЇ»**

Виконала: здобувачка вищої освіти групи

073МО620(3,10д)

спеціальності 073 Менеджмент

освітньої програми Менеджмент

Ганна ЮДІНА

Керівник: доцент закладу вищої освіти кафедри

управління та забезпечення якості у фармації, канд.

екон. наук, доцент

Яна ДЕРЕНСЬКА

Рецензент: професор закладу вищої освіти кафедри
менеджменту і публічного адміністрування

Харківського національного університету міського
господарства імені О. М. Бекетова, д.е.н., професор

Наталія КОНДРАТЕНКО

АНОТАЦІЯ

У кваліфікаційній роботі представлено вступ, три розділи та висновки, а також список літературних джерел і додатки. Досліджено сутність та елементи фінансової сталості, підходи до управління фінансовою сталістю організації. Надані рекомендації щодо поліпшення фінансової сталості досліджуваного підприємства, оптимізації його фінансової структури. Кваліфікаційна робота містить 60 сторінок, 15 таблиць, 15 рисунків, список літератури з 55 найменувань.

Ключові слова: фінансові сталість, джерела фінансування, фінансова стійкість.

ANNOTATION

The qualification paper presents an introduction, three chapters and conclusions, as well as a list of literary sources and appendices. The essence and elements of financial stability, approaches to managing the financial stability of the organization were studied. Recommendations are given to improve the financial stability of the enterprise under study, to optimize its financial structure. The qualification work contains 60 pages, 15 tables, 15 figures, a list of literature with 55 titles.

Key words: financial stability, sources of financing, financial stability.

ЗМІСТ

ВСТУП.....	4
РОЗДІЛ 1 ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ УПРАВЛІННЯ ФІНАНСОВОЮ СТАЛІСТЮ ОРГАНІЗАЦІЇ.....	7
1.1 Фінансова сталість: сутність, види та чинники, які на неї впливають.....	7
1.2 Особливості управління фінансовою сталістю організації.....	14
1.3 Методи оцінки фінансової сталості організації.....	17
Висновки до розділу 1	19
РОЗДІЛ 2 ОЦІНКА УПРАВЛІННЯ ФІНАНСОВОЮ СТАЛІСТЮ ОРГАНІЗАЦІЇ.....	21
2.1 Загальна економіко-організаційна характеристика діяльності організації.....	21
2.2 Аналіз джерел фінансування діяльності організації.....	26
2.3 Аналіз фінансової сталості «МОКО PIZZA»	31
Висновки до розділу 2	35
РОЗДІЛ 3 НАПРЯМИ УДОСКОНАЛЕННЯ УПРАВЛІННЯ ФІНАНСОВОЮ СТАЛІСТЮ ОРГАНІЗАЦІЇ.....	37
3.1 Напрями оптимізації структури капіталу організації.....	37
3.2 Обґрунтування напрямів підвищення фінансової сталості організації.....	42
3.3 Планування показників фінансової сталості.....	46
Висновки до розділу 3	52
ВИСНОВКИ.....	53
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	55
ДОДАТКИ.....	61

ВСТУП

Актуальність теми дослідження обумовлена тим, що в сучасних економічних умовах ведення бізнесу будь-який суб'єкт виробничо-господарських відносин, незважаючи на вид діяльності, організаційно-правову форму та форму власності повинен функціонувати у напрямку розвитку гнучкості та оперативності, ухвалення рішень з розумінням впливу наслідків цих рішень на результати діяльності. В той же час, фінансова складова вимагає цього максимально, адже саме завдяки вдало сформованій фінансовій політиці господарюючий суб'єкт матиме змогу маневрувати навіть у складних кризових економічних умовах здійснення діяльності. При цьому фінансова політика буде ефективною лише у разі, якщо вона буде ґрунтуватися на результатах комплексної оцінки фінансового стану, в тому числі і фінансової сталості, як власної організації, так і стану суб'єктів господарювання, які є партнерами. Але у сучасних умовах господарювання, в умовах постійного досягнення конкурентних переваг перед кожним господарюючим суб'єктом повсякчас виникає вибір між належним рівнем фінансової сталості та максимальним рівнем прибутковості. Більшість дослідників, коли описують суть фінансової сталості, зазвичай пов'язують її з умовою, за якої ресурси, вкладені у виробничо-господарську діяльність, повинні повертатися через грошові потоки. Прогнозований дохід має бути достатнім для забезпечення фінансування внутрішніх потреб організації та збереження її незалежності від зовнішніх джерел фінансування для формування активів. Керування прибутком вважається також ключовим аспектом забезпечення фінансової стійкості. Для досягнення цієї мети важливе використання управлінських методів, таких як стратегії формування, розподілу та ефективного використання фінансових ресурсів. Також необхідно застосовувати методи мінімізації фінансових ризиків, стимулювання інновацій, управління вартістю капіталу, фінансовий контроль і системи мотивації працівників.

Тому, важливість забезпечення фінансової сталості вимагає системного управління цим процесом, що є актуальним і значущим напрямом дослідження. У роботах вітчизняних та зарубіжних науковців, таких як Шелудько В.М., Філімоненко О.С., Савицька Г.В., Тютюнник Ю.М., Москалець К.М., Русіна Ю.О., Полозук Ю.В. та інших, розглядаються теоретичні та практичні аспекти управління фінансовою сталістю (УФС). Однак, є також питання, пов'язані з розробкою стратегій УФС, які враховують вплив різноманітних факторів на діяльність організації та спрямовані на досягнення оптимальних рішень для забезпечення стабільного фінансового стану організації.

Метою роботи є формування напрямів удосконалення фінансової сталості «МОКО PIZZA» на основі результатів комплексного аналізу.

Для досягнення поставленої мети в роботі визначені наступні **завдання**:

- розглянути фінансову сталість: сутність, види та чинники, які на неї впливають;
- охарактеризувати методи оцінки фінансової сталості організації;
- навести загальну економіко-організаційну характеристику діяльності досліджуваної організації;
- здійснити аналіз джерел фінансування діяльності організації, як основних чинників формування фінансової сталості;
- визначити напрями оптимізації структури капіталу досліджуваної організації, як основи забезпечення фінансової сталості;
- провести обґрунтування напрямів підвищення фінансової сталості організації, що досліджується;
- здійснити планування показників фінансової сталості організації, що аналізувалася.

Об'єктом дослідження є «МОКО PIZZA».

Предметом дослідження є фінансова сталість підприємства, яка досліджується за допомогою спеціальних методів та моделей аналізу.

Для досягнення поставленої мети та вирішення основних завдань дослідження були використані такі **методи**: синтез та порівняльний аналіз, статистичне та якісне порівняння, метод групування, а також статистичні методи.

Дослідження базується на аналізі наукових праць українських та зарубіжних вчених, відповідних законодавчих актів і нормативних документів, а також національних стандартів у галузі обліку та звітності. Додатково використано статистичну та фінансову звітність компанії «МОКО PIZZA» за період з 2020 по 2022 рік.

Елементи наукової новизни – розроблено та обґрунтовано підходи до УФС підприємства на основі комплексного аналізу його фінансового стану та впровадження методів мінімізації фінансових ризиків. Запропоновано моделі стратегічного планування фінансової стійкості, які враховують специфіку діяльності «МОКО PIZZA», що дозволяє адаптуватися до змін в економічному середовищі та забезпечувати стабільний розвиток компанії.

Отримані результати мають **практичне значення** через те, що основні висновки дослідження перетворено на конкретні рекомендації, які можуть бути використані не лише досліджуваною компанією, але й іншими підприємствами у практичній сфері діяльності.

Апробація результатів дослідження і публікації. Теоретичні положення кваліфікаційної роботи апробовані в межах II міжнародної науково-практичної internet-конференції з міжнародною участю «Актуальні проблеми якості, менеджменту і економіки у фармації і охороні здоров'я» (м. Харків, 19 січня 2024р.) з публікацією тез.

Структура та обсяг кваліфікаційної роботи. Кваліфікаційна робота складається із вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел та додатків. Роботу викладено на 60 сторінках, вона включає 15 таблиць, 15 рисунків, 55 джерел літератури.

РОЗДІЛ 1

ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ УПРАВЛІННЯ ФІНАНСОВОЮ СТАЛІСТЮ ОРГАНІЗАЦІЇ

1.1 Фінансова сталість: сутність, види та чинники, які на неї впливають

Формування ефективної економіки в нашій країні супроводжується кризовими явищами, причина яких не лише в фінансово-економічному полі, а і через військову агресію російської федерації. Такий стан речей та умови і вимагають від менеджерів господарюючого суб'єкта на регулярній основі здійснювати моніторинг власної виробничо-господарської діяльності з метою з'ясування загроз для його фінансової сталості, та завчасного попередження ймовірних негативних наслідків у випадку її погіршення. Саме тому, збереження достатнього рівня конкурентоспроможності організації в мінливих макроекономічних умовах вимагає формування стратегічного мислення керівного складу, детального бачення та врахування чинників зовнішнього та внутрішнього середовища, а також розуміння спектру інструментів для забезпечення достатнього рівня стану її фінансової сталості.

У свою чергу, фінансова сталість свідчить про здатність організації дотримуватись встановленої операційної моделі, зважаючи на ключові фінансово-економічні параметри. Саму фінансову сталість можна характеризувати, як категорію певного результату, який являє собою стабільність функціонування господарюючого суб'єкта, яка також сприяє забезпеченню сталості та постійності фінансово-економічних параметрів. При цьому, фінансова сталість наділена суттєвим впливом на майбутніх можливостях організації. З'ясування меж фінансової сталості є одним з головних економічних питань, адже недостатній рівень фінансової сталості в кінцевому результаті може стати причиною неплатоспроможності господарюючого суб'єкта і браку засобів для ефективного та результативного

розвитку, що ж до його надлишку, то він може бути причиною гальмування розвитку та акумулювання зайвих запасів та резервів організації.

Для чіткого з'ясування сутності фінансової сталості, доцільно в першу чергу розглянути підходи авторів, адже різноманітність трактувань змісту даної дефініції в сучасних, як вітчизняних, так і зарубіжних фахових джерелах головним чином викликана широтою її сутнісних рис. Визначення авторами поняття «фінансова сталість» наведено в табл. 1.1.

Таблиця 1.1

Підходи до визначення дефініції «фінансова сталість» організації

Автор	Визначення
1	2
Шелудько В.М.	Автор відмічає, що фінансова сталість означає, що активи господарюючого мають регулярне джерело формування, яке забезпечує платоспроможність та незалежність від можливих випадковостей які притаманні ринковій кон'юктурі та реакції партнерів
Філімоненко О.С.	Автор відмічає, що фінансова сталість, являє собою стан, в умовах якого обсяг наявного майна (активів) господарюючого суб'єкта вважається достатнім за для виконання свої зобов'язань, тобто означає платоспроможність організації
Савицька Г.В.	Автор під дефініцією «фінансова сталість організації» має на увазі спроможність здійснювати діяльність та розвиватися в умовах змінного внутрішнього чи зовнішнього середовища, при цьому, зберігаючи співвідношення між активами та пасивами, забезпечуючи достатню платоспроможність та інвестиційну привабливість впродовж тривалого періоду та у межах достатнього рівня ризику
Тютюнник Ю.М.	Автор визначає категорію «фінансова сталість» як спроможність господарюючого суб'єкта здійснювати діяльність та розвиватися в умовах змінного економічного середовища, забезпечуючи рівноважний стан між активами та пасивами, а також гарантувати довготривалу платоспроможність і інвестиційну привабливість у межах прийнятного рівня ризику

Продовження табл. 1.1

1	2
Москалець К.М.	За визначенням автора, «фінансова сталість» є доволі складною дефініцією, яка відчуває на собі вплив різноманітних чинників. Також, як фінансово-економічний процес дану категорію можна охарактеризувати, як певний стан фінансової ефективності застосування ресурсів господарюючого суб'єкта та їх раціонального розподілу з метою розвитку організації.
Русіна Ю.О., Полозук Ю.В	Автори визначають фінансову сталість, як характеристику фінансового стану організації, але як більш узагальнену характеристику. Дана категорія визначає спроможність господарюючого суб'єкта розвиватися та здійснювати діяльність.

Джерело: складено на основі [40]

Розглянувши декі погляди науковців та практиків на сутність та зміст дефініції «фінансова сталість організації», можна відмітити, що все ж єдиного трактування поняття немає, виходячи з чого випливає, що фінансова сталість є значно ширшою категорією. Таким чином, фінансову сталість господарюючого суб'єкта можна подати у вигляді наступної схеми (рис. 1.1).

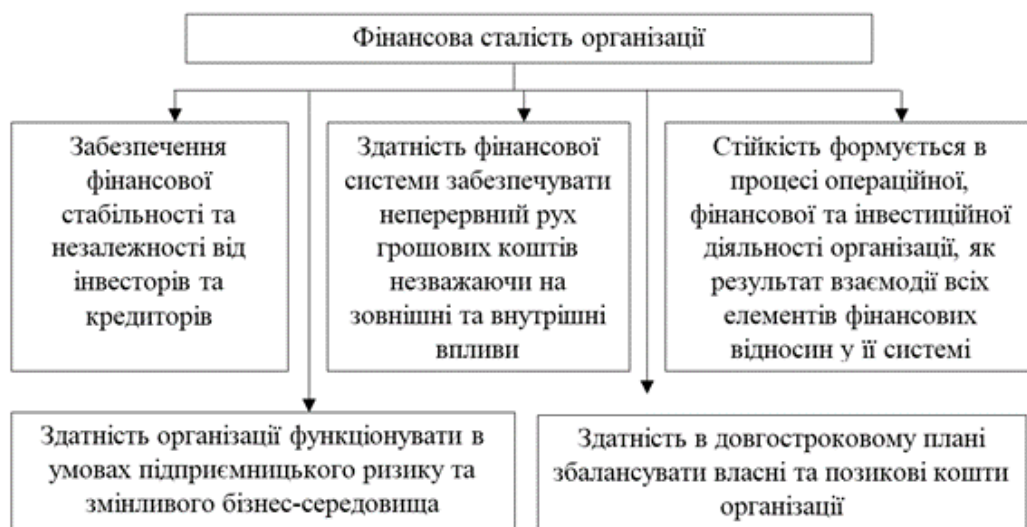

Рис. 1.1 Узагальнення поняття фінансової сталості суб'єкта господарювання

Джерело: узагальнено автором за [40]

Виходячи з вище наведеного, доцільно відмітити, що є автори, які ототожнюють дефініції «фінансовий стан» та «фінансова сталість», і виходячи з цього тлумачення «фінансова сталість» визначається, як «стабільний або ж позитивний фінансовий стан». Окрім зазначеного, доцільно звернути увагу на низку інших тенденцій, адже позитивна динаміка одного показника може відбуватися у супроводі негативного результату по іншому параметру. З іншого боку, є вітчизняні автори, які характеризують фінансову сталість у формі оптимального співставлення між позиковим та власним капіталом та включають у склад параметрів фінансової сталості лише ті показники, які визначають структуру джерел фінансування суб'єктів господарювання та рівень їх фінансової незалежності від кредиторів. Даний підхід вважається доволі поширеним серед зарубіжних авторів та застосовується в методології значної кількості зарубіжних країн. Хоча доцільно визначати напрямок його застосування, адже поряд з аналізом джерел фінансування капіталу суттєве значення належить ліквідності активів організації у момент погашення заборгованості.

Таким чином, характеризуючи низку поглядів науковців на досліджувану категорію, є можливість зробити висновок про те, що у значній кількості визначень звертається увага на дотриманні оптимального рівня платоспроможності та кредитоспроможності суб'єкта господарювання. Стійким є те підприємство, яке завдяки власним засобам здатне покривати внески в активи, також своєчасно виконати свої зобов'язання та уникнути формування необґрунтовано значної суми дебіторської та кредитної заборгованості. При цьому, через реалізацію будь-якої господарської операції стан організації або може залишитися сталим, або ж змінитися (погіршиться чи покращиться).

Фінансова сталість перебуває під впливом низки чинників, які або ж або повністю залежать від самого організації, або не залежать від нього взагалі. Як такої, у загальному вигляді класифікація факторів, які чинять вплив на фінансову сталість, відсутня, адже значна кількість наукових джерел наводять

різні класифікації даних чинників. Окрім цього, в економічній літературі не здійснено виокремлення загальної класифікації чинників, які чинять вплив на фінансову сталість господарюючого суб'єкта, та різні автори застосовують різні підходи відносно їх класифікації.

Здійснюючи класифікацію факторів, які чинять вплив на стан фінансової сталості, доцільно розглядати їх у залежності від місця виникнення (табл. 1.2).

Таблиця 1.2

Група факторів які чинять вплив на фінансову сталість організації

Група факторів	Підгрупа факторів	Опис
1	2	3
Внутрішні фактори	Управлінські рішення	Стратегічне управління, управління операційними ризиками, фінансове планування та контроль, розробка та реалізація бізнес-планів
	Операційна ефективність	Ефективність виробничих процесів, зменшення витрат, оптимізація робочого капіталу
	Фінансовий облік	Облік та аналіз фінансової інформації, фінансова звітність
	Людські ресурси	Рекрутинг, навчання та розвиток персоналу, управління трудовими відносинами
	Технологічний розвиток	Інновації, впровадження нових технологій, захист інтелектуальної власності
	Корпоративна культура	Цінності, норми та підходи, що прийняті в організації, лідерство, комунікація.
Зовнішні фактори	Економічний контекст	Макроекономічні фактори, такі як ВВП, інфляція, безробіття, процентні ставки
	Ринкове середовище	Розмір та динаміка ринку, конкуренція, попит та пропозиція, цінова війна
	Політично-правові аспекти	Податкове та регуляторне середовище, стабільність уряду, політичні конфлікти
	Технологічні зміни	Швидкість і характер технологічних інновацій, доступ до нових технологій
	Міжнародне середовище	Торговельні угоди, міжнародні стандарти, валютні коливання, геополітичні конфлікти
Фінансові фактори	Капіталізація	Рівень власного та залученого капіталу, кредитні оцінки, інвестиційний потенціал

Продовження табл. 1.2

1	2	3
Фінансові фактори	Ліквідність	Здатність підприємства конвертувати активи у грошові кошти без втрати вартості
	Рентабельність	Міра прибутковості підприємства, відношення прибутку до капіталу
	Фінансовий ризик	Можливість збитків через фінансові зміни, валютні коливання, процентні ставки
	Фінансове забезпечення	Наявність резервів, обсяг кредитних ліній, ступінь фінансової автономії
	Забезпечення кредитів	Легкість отримання кредитів, кредитний рейтинг, відсоткові ставки
Соціальні фактори	Споживча поведінка	Попит на товари та послуги, тенденції споживачів, зміна смаків
	Довіра споживачів до бренду	Репутація компанії, клієнтське задоволення, лояльність клієнтів
	Соціальна відповідальність	Вплив на спільноту та довкілля, етичне бізнес-поведінка, корпоративна благодійність

Джерело: узагальнено автором за [24, 26, 28, 36]

Фінансова сталість залежить від ефективного та раціонального управління фінансовими ресурсами та характеризується оптимальними показниками структури активів, ресурсів, оптимальним співставленням активів та джерел їх фінансування.

В сучасних умовах, економічні та фінансові чинники найбільш суттєво впливають на фінансову сталість господарюючого суб'єкта. Вони спроможні призвести до виникнення кризових явищ чи банкрутства. Варто відмітити, що наразі фінансова сталість значної кількості підприємств значно погіршилася. Головна причина цього війна, часткова окупація, руйнація інфраструктури, міграція населення. Така ситуація спричиняє погіршення інвестиційного клімату не лише конкретного організації, а і країни в цілому. Також і зовнішньоторговельна політика держави, беручи до уваги і політику імпорту та експорту, чинить суттєвий вплив на фінансову сталість господарюючого

суб'єкта. Ця політика має бути спрямована на створення сприятливих умов для українських виробників на світовому ринку.

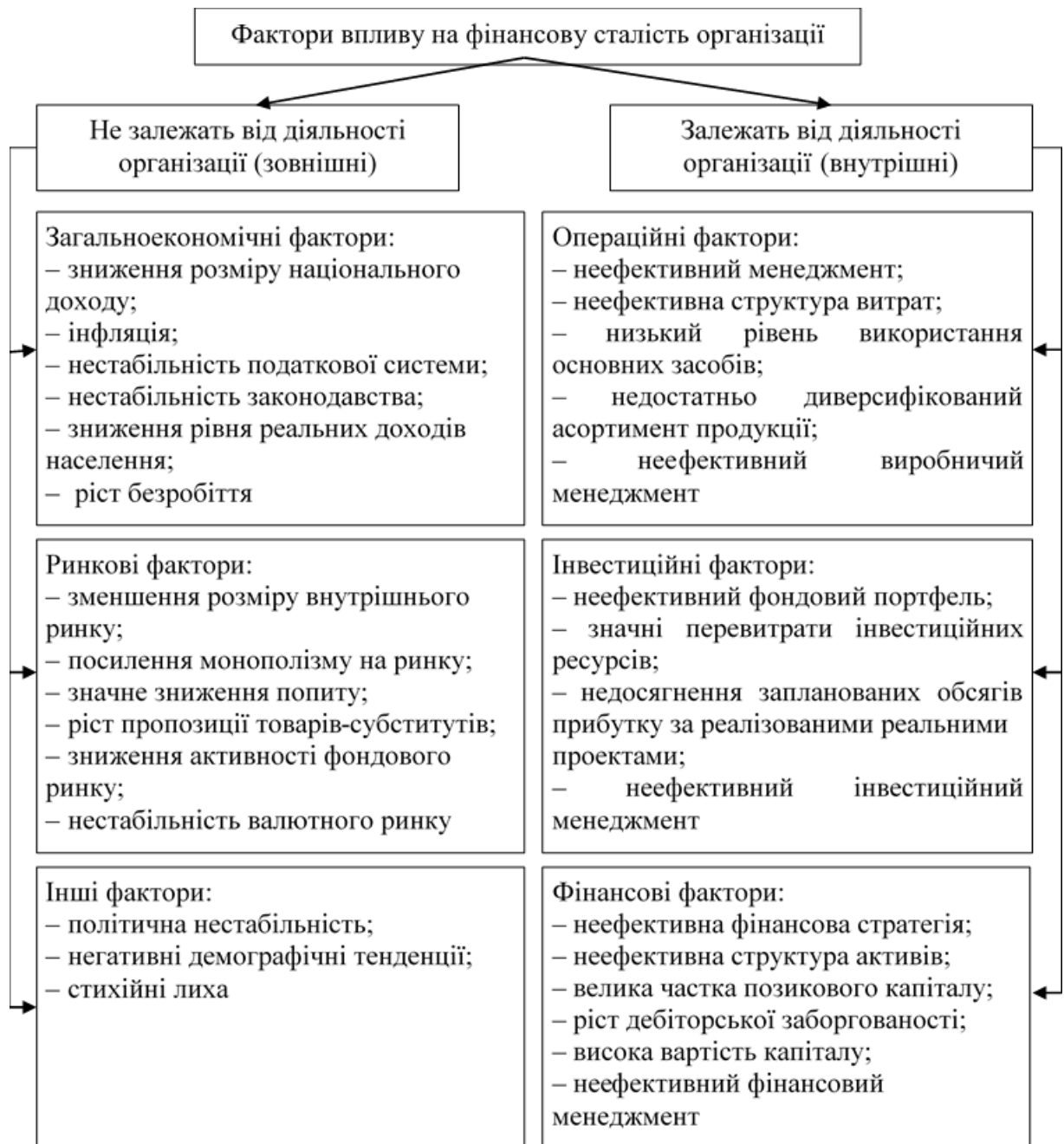

Рис. 1.2 Фактори впливу на фінансову сталість організації

Джерело: узагальнено автором на основі [44]

Окрім вище зазначеного, фінансова сталість господарюючого суб'єкта також визначається і стадією економічного циклу, на якій знаходиться економіка держави. Важливим також є наявність необхідних фінансових

ресурсів. Підприємство може застосовувати свої прибутки для погашення власних боргів перед банками та іншими установами фінансового сектору, акціонерами та інвесторами. Окрім цього, прибуток також є одним із ключових джерел фінансування для розширення виробничо-господарської діяльності. Окрім цього, для досягнення та забезпечення фінансової сталості значимим є не лише рівень прибутку, а і рівень прибутку по відношенню до інвестованого капіталу та витрат, іншими словами прибутковість підприємницької діяльності.

Таким чином, фінансова сталість організації являє собою спроможність долати майбутні складнощі, фінансові кризи, певні непередбачувані витрати, зберігаючи привабливість та ресурси для розвитку. Наслідком фінансової сталості є спроможність організації розвиватися, бути успішною та ефективною, кредитоспроможною та інвестиційно привабливою.

1.2 Особливості управління фінансовою сталістю організації

Суттєвою передумовою забезпечення фінансової сталості можна вважати якісний рівень фінансового менеджменту, який являє собою систему, яка формується з комплексу дій, принципів, методів формування та реалізації управлінських рішень. Раціональне та ефективне фінансове управління дає можливість створювати ресурсний, виробничий, фінансовий, кадровий, технологічний, інноваційний потенціал та дати можливість забезпечити необхідний рівень кредитоспроможності.

Таким чином, вагоме значення в сучасних умовах має приділятися забезпеченню необхідного рівня фінансової сталості, що можливо за умов застосування стратегічних підходів до управління. Перш ніж розглядати особливості УФС організації, доцільним є розглянути підходи науковців на сутність цього терміну (табл. 1.3). Зазвичай, УФС розглядається як завдання вищого рівня управління організацією, тобто є компетенцією директора та керівників фінансових підрозділів.

Таблиця 1.3

Сутність дефініції «управління фінансовою сталістю»

Автор	Визначення
1	2
Великий тлумачний словник	Словник визначає управління фінансовою сталістю, як діяльність вищого керівного персоналу господарюючого суб'єкта, яка полягає у сприянні забезпечення сталості фінансового стану організації впродовж довгострокової перспективи та завдяки високій питомій вазі власного капіталу у загальній сумі джерел фінансових ресурсів організації
Шандова Н.В.	Відповідно до визначення автора, управління фінансовою сталістю господарюючого суб'єкта є забезпечення оптимально можливої структури його активів, завдяки чому виникає можливість забезпечення платоспроможності організації та, як наслідок, його фінансової сталості
Литовченко Е.Ю., Калініченко О.Ю.	Автори під дефініцією «управління фінансовою сталістю» мають на увазі заходи, які спрямовані на вдосконалення фінансового стану господарюючого суб'єкта, завдяки підвищенню показників прибутковості, фінансової сталості, ділової активності та інших
Приймак І.І.	Автор, під управлінням фінансовою сталістю розуміє систему принципів та методів формування та виконання управлінських рішень відносно акумулювання та розподілу фінансових ресурсів з метою забезпечення підвищення ціни ділової одиниці, а також фінансової сталості на довготривалу перспективу
Докієнко Л.М.	Під керівництвом фінансової сталості розуміється система принципів та методів управління, спрямованих на забезпечення оптимального стану фінансових ресурсів та активів. Це включає їх формування, ефективне використання та розподіл, що сприяє розвитку підприємства за умови збільшення прибутку та капіталу, збереження необхідного рівня платоспроможності та кредитоспроможності, а також забезпечення фінансової стійкості через раціональне фінансування

Продовження табл. 1.3

1	2
Ковальчук Т.І., Цивак Ю. Ю.	Автори, керуючись фінансовою сталістю, розуміють систему принципів та методів, спрямованих на формування та реалізацію управлінських рішень, що сприяють постійному зростанню прибутку, збереженню необхідного рівня платоспроможності та кредитоспроможності, а також підтриманню фінансової стійкості

Джерело: складено на основі [39]

УФС полягає в досягненні необхідного рівня розвитку, адаптування до мінливих зовнішніх умов, балансовій фінансовій структурі, зростанні вартості організації, забезпеченні конкурентоспроможності, достатнього рівня платоспроможності тощо.

Стабільність у ринковій економіці критично важлива, і ключовим для цього є фінансова стійкість. Ефективне управління фінансами дозволяє адаптуватися до змін та забезпечує незалежність від зовнішніх джерел фінансування

Механізм УФС включає такі етапи: оцінка поточного фінансового стану; визначення фінансових цілей; формування стратегії УФС; впровадження планів УФС; здійснення моніторингу фінансових показників і результатів УФС; внесення змін у плани УФС.

Послідовність етапів забезпечує систематичний підхід до УФС. У цьому контексті, важливим є використання ефективних інструментів УФС. В сучасних умовах господарювання однією з ключових проблем є відсутність цілісної стратегії, спрямованої на досягнення сталості фінансової та виробничо-господарської діяльності суб'єкта господарювання та стійкого розвитку.

Процес реалізації встановленої ключової мети механізму забезпечення фінансової сталості організації має бути спрямованим на втілення головних цілей та задач, наведених в табл. 1.4.

Таблиця 1.4

Цілі та завдання управління фінансовою сталістю організації

Цілі управління фінансовою сталістю	Завдання
Забезпечення стабільного рівня ліквідності	- Оцінка потреб у готівці та короткострокових активах - Планування операцій з оборотними коштами - Моніторинг платіжних зобов'язань
Максимізація доходів та мінімізація витрат	- Аналіз ефективності інвестицій - Оптимізація податкового навантаження - Контроль над витратами
Зниження фінансових ризиків	- Управління валютними ризиками - Страхування - Розробка стратегій ризик-менеджменту
Забезпечення фінансової стійкості та стійкості до змін у зовнішньому середовищі	- Проведення стрес-тестувань - Розробка планів у разі кризових ситуацій - Диверсифікація портфеля активів
Максимізація вартості акціонерного капіталу	- Оцінка фінансової привабливості компанії - Впровадження стратегій росту - Використання ефективних методів фінансування

Джерело: складено на основі [26]

Застосування системи УФС відповідно до цілей дає можливість фінансовому менеджменту більш раціонально та ефективно розпізнавати існуючі проблеми та формувати заходи, спрямовані на їх нейтралізацію.

1.3 Методи оцінки фінансової сталості організації

Фінансова стійкість, як показник, є одним з найважливіших для оцінки витривалості та життєздатності будь-якої корпоративної сутності в умовах непередбачуваних змін у глобальній економіці.

Під час оцінки фінансової стійкості, важливо враховувати різноманітні аспекти фінансової діяльності підприємства та його здатність управляти ризиками. На цій основі розглянемо кілька ключових методів:

1. Фінансовий аналіз з використанням коефіцієнтів. Цей метод базується на вимірюванні різних показників, таких як коефіцієнти ліквідності, платоспроможності, активності та прибутковості. Кожен з цих коефіцієнтів вказує на різні аспекти фінансової діяльності та дозволяє отримати цінну інформацію про стан фінансів підприємства.

2. Аналіз фінансових звітів. Цей метод передбачає докладне вивчення фінансових звітів. Аналіз фінансових звітів дозволяє ідентифікувати ключові фінансові тенденції та визначити потенційні ризики для організації.

3. Порівняльний аналіз. Метод включає порівняння фінансових показників організації з показниками конкурентів, аналогічних галузевих груп або стандартами галузі. Порівняльний аналіз надає можливість оцінити рівень конкурентоспроможності та ідентифікувати проблеми, які вимагають покращення.

4. Прогнозування та моделювання. Цей метод використовує аналітичні моделі та статистичні методи для прогнозування фінансових результатів організації у майбутньому. Це дозволяє управлінню приймати інформовані рішення та планувати стратегічний розвиток.

УФС є складним процесом, який вимагає інтеграції різноманітних методів та підходів. Вона важлива для стабільного функціонування організації та досягнення її стратегічних цілей.

Один із ефективних методів полягає в застосуванні інтегрованого показника фінансової стійкості. Цей показник складається з найбільш вагомих коефіцієнтів, які найбільше відображають фінансовий стан організації. Використання цього підходу дозволяє зменшити обсяг аналізу, зберігаючи при цьому високу інформативність та точність результатів.

Побудова розгорнутих уніфікованих аналітичних фінансових таблиць ґрунтується на бухгалтерській, фінансовій та податковій звітності компанії і дозволяє провести глибокий аналіз фінансових показників та їх зв'язків. Цей метод сприяє зрозумінню загального фінансового стану організації та виявленню можливих ризиків.

Фінансова стійкість підприємства є важливою складовою його успішності та виживання на ринку. Ця стійкість визначається різними факторами, які впливають на фінансовий стан підприємства:

1) економічні умови: стан країни або регіону, в якому діє підприємство, ВВП, рівень безробіття, інфляція, вартість ресурсів, загальний рівень витрат підприємства;

2) політична стабільність: політичні та правові умови, корупція або зміни в законодавстві;

3) технічні та технологічні аспекти: можливість використання сучасних технологій, доступність ефективних технічних ресурсів;

4) платоспроможність споживачів: рівень попиту на товари або послуги, зміна потреб споживачів;

5) економічна і фінансова політика держави: податкова політика, монетарна політика, законодавче регулювання ринку, зміни в ставках податків або процентних ставках.

Ці фактори взаємодіють між собою, створюючи складну систему впливу на фінансову стійкість підприємства. Управління цими факторами вимагає комплексного підходу та врахування їх взаємозв'язків. Ефективне фінансове управління підприємством включає аналіз цих факторів, прийняття стратегічних рішень та відповідних заходів для збереження та підтримки його фінансової сталості.

Висновки до розділу 1

Фінансова сталість організації формує її здатність забезпечувати необхідний рівень фінансових ресурсів, достатній темп розвитку, кредитоспроможність тощо. УФС вимагає від вищого керівництва організації розуміти мету та завдання у стратегічній перспективі, оцінювати поточний стан фінансової структури та рівня забезпеченості функціонування фінансовими ресурсами, прогнозувати зміни у зовнішньому середовищі та

вплив невизначеності на відхилення рівня фінансової стійкості організації, оцінювати поточний та прогнозований показник фінансової стійкості. Регулярний моніторинг, стратегічне мислення керівництва та адаптація до змін є важливими для підтримання конкурентоспроможності. Забезпечення фінансової сталості вимагає якісного фінансового менеджменту та систематичного управління.

Для оцінки показників фінансової сталості використовуються різноманітні методи, серед яких достатньо поширеними є аналіз коефіцієнтів фінансового стану та прогнозування змін рівня платоспроможності, ліквідності, ділової активності, фінансової стійкості організації. УФС більшою мірою використовує метод інтегральної оцінки, планування позитивних змін у фінансовій структурі (співвідношенні власних та позикових коштів, їх вартості тощо). Ключові фактори, що впливають на фінансову сталість, включають економічні та політичні умови, зміну законодавчих актів, удосконалення кредитної, амортизаційної, податкової політики, коливання попиту через зниження платоспроможності населення або зміну вимог споживачів.

РОЗДІЛ 2

ОЦІНКА УПРАВЛІННЯ ФІНАНСОВОЮ СТАЛІСТЮ ОРГАНІЗАЦІЇ

2.1 Загальна економіко-організаційна характеристика діяльності організації

Основним видом діяльності досліджуваної організації – піцерії «МОКО PIZZA» є готельно-ресторанний бізнес, спеціалізований на виготовленні та доставці піци. До додаткових видів діяльності можна віднести: постачання інших готових страв; роздрібна торгівля; постачання готових страв для подій та обслуговування напоями тощо.

Підготовка страв відбувається в сучасно обладнаних кухнях з високим стандартом контролю якості на кожному етапі виробництва – від входження сировини до зберігання та реалізації товарів.

«МОКО PIZZA» не зупиняється на досягнутому і постійно працює над тим, щоб забезпечити своїм клієнтам оперативне та високоякісне обслуговування. Персоналізований підхід, гнучка цінова стратегія, відкритість у взаємодії, готовність слухати та втілювати бажання клієнта – це принципи організації, які підтримують довіру клієнтів, збільшують їх кількість і формують надійні партнерські відносини.

Сформована виняткова корпоративна культура, яка на постійній основі культивує атмосферу довіри поміж співробітниками. При цьому, кожен з працівників сприяє досягненню ефективності у напрямі формування гарних відносин між колегами, ґрунтуючись на взаємовиручці та взаємодопомозі. Значна увага приділяється підбору необхідного персоналу. Вищий менеджмент комплексу сприяє тому, аби прийняти працівників, які у повній мірі відповідали б та розділяли існуючі цінності компанії.

Головним чином, стиль керування тяжіє до демократичного, відповідно до якого усі без винятку співробітники наділені можливістю висловлювати

власну думку, надавати особисті рекомендації, ідеї, які здатні, на їх погляд, вдосконалити діяльність організації. «МОКО PIZZA» практикує так звані «відкриті форуми». Їхня сутність зводиться до того, що проблемні питання, які можуть виникнути в організації обговорюються та вирішуються спільно з колективом на зборах. Завдяки цьому працівники є більш задоволеними та зацікавленими тими обов'язками, які виконують, а відповідно і працюють більш продуктивно. Вище керівництво одержує високо мотивований персонал, готовий здійснювати діяльність, максимально використовуючи всі свої можливості, здібності та ідеї у напяму розв'язку проблемних питань, які можуть мати місце.

Функціонує така структура менеджменту, коли кожен співробітник або відділ є підпорядкованим лише одному керівнику. При цьому, кожен співробітник виконує розпорядження лише одного керівника. Таке делегування повноважень виключає можливе дублювання виробничих функцій між підрозділами комплексу.

Зазначимо, що організаційна структура управління «МОКО PIZZA» є лінійно-функціональною. У відповідності до цього, вищим керівним органом управління є правління, очолює яке виконавчий орган комплексу, а саме директор. В свою чергу, директор є підзвітним власникам компанії.

Зазначимо, що директор несе відповідальність за розвиток, фінансово-економічні показники функціонування, досягнення встановлених цілей та забезпечення стабільних позитивних фінансових результатів. До ключових завдань правління належать: встановлення стратегічних напрямів функціонування; підбору працівників; визначенню системи оплати праці; представлення комплексу в зовнішньому середовищі; формуванню напрямів розвитку персоналу та ін. Що стосується інших керівників структурних підрозділів та інших відділів, то вони є підзвітними саме правлінню.

Для кожного працівника існують затверджені та запроваджені у дію посадові інструкції, які лежать в основі реалізації ними своїх функцій та завдань.

Аналіз ефективності використання персоналу можна зробити на основі даних табл. 2.1.

Таблиця 2.1

Динаміка ефективності використання персоналу

Показники	Од. вим.	2020 р.	2021 р.	2022 р.	2020-2022 рр.	
					+, -	%
Чистий дохід від реалізації	тис. грн	881 542	902 802	965 516	83 974	9,53
Основні засоби	тис. грн	4 880	5 767	4 993	113	2,32
Середньооблікова чисельність	чол.	34	30	32	-2	-5,88
Фондоозброєність	тис. грн/чол.	143,529	192,233	156,031	12,502	8,71
Продуктивність праці	тис. грн/чол.	25927,71	30093,40	30172,38	4 245	16,37
Фонд оплати праці	тис. грн	2 501	2 465	2 760	259	10,36

Джерело: складено автором за даними фінансової звітності

За період між 2020 та 2022 рр. компанія має значне зростання чистого доходу від реалізації (на 9,53%, що становить 83974 тис. грн). Це свідчить про успішність стратегій продажу та попит на продукцію компанії протягом цього періоду. Однак, варто відзначити, що збільшення вартості основних засобів, яке спостерігалось до 2021 р., було змінено на зменшення у 2022 р. (на 774 тис. грн), що може свідчити про негативні зміни в інвестиційній компанії.

Середньооблікова чисельність працівників у компанії зменшилася на 5,88% протягом періоду аналізу. Таке скорочення може бути результатом оптимізації бізнес-процесів або автоматизації виробництва. Незважаючи на це, продуктивність праці зросла на 16,37%, що свідчить про ефективне використання ресурсів та підвищення ефективності працівників у компанії. Фонд оплати праці збільшився на 10,36%, що може свідчити про підвищення заробітних плат або росту кількості працівників у компанії (рис. 2.3).

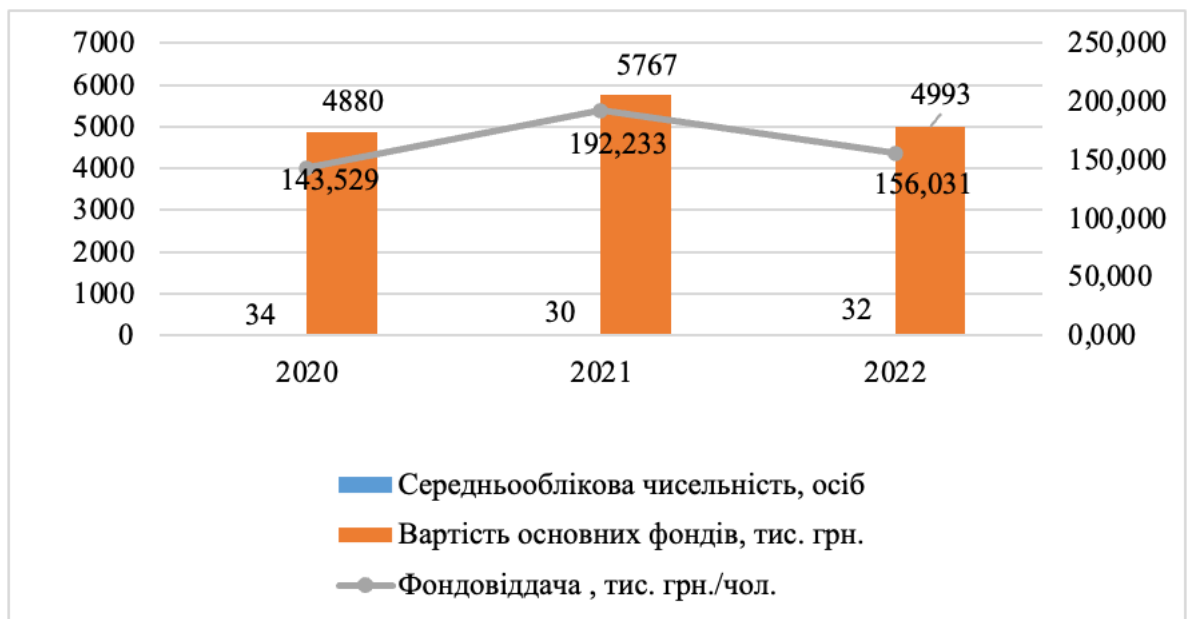

Рис. 2.1 Динаміка фондовіддачі

Джерело: побудовано автором

При цьому, кількість персоналу скоротилася з 34 осіб до 32 осіб, тобто на 5,88%. Що ж стосується ефективності використання праці, то показник її продуктивності зріс на 16,37%, або на 4245 тис. грн/чол. Позитивну зміну ефективності використання персоналу підтверджує випередження темпу приросту продуктивності праці над зміною фонду оплати праці (рис. 2.2).

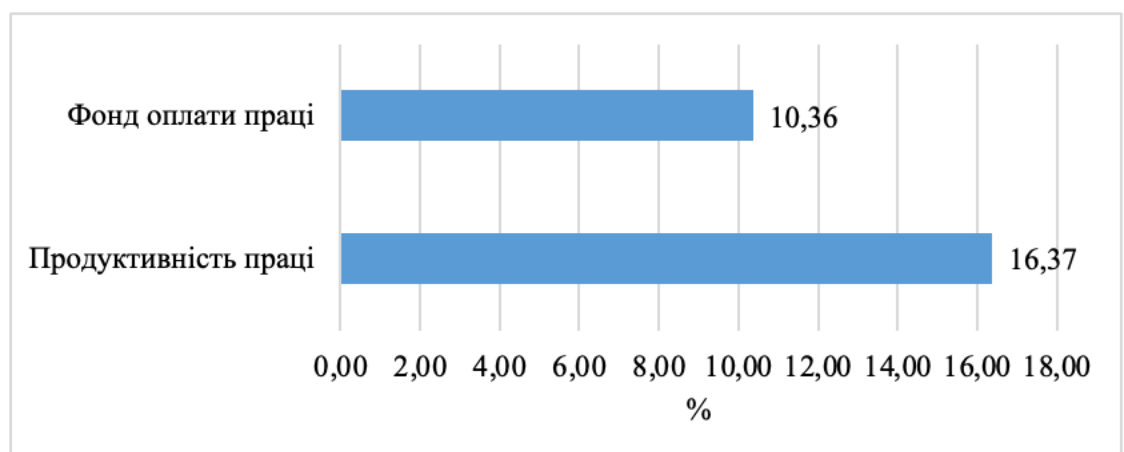

Рис. 2.2 Співвідношення приросту фонду оплати праці та продуктивності праці

Джерело: складено автором

Зазначимо, що для сприяння забезпеченню продуктивної роботи персоналу організації керівництво має звертати увагу на мотиваційні засоби, адже саме вони є рушійною силою у напрямку досягнення визначених завдань. Система мотивації, яка діє на сьогодні, включає комплекс матеріальних та нематеріальних заходів.

Розглянувши загальні засади функціонування досліджуваної організації, здійснимо оцінку результатів її діяльності (табл. 2.2).

Таблиця 2.2

Динаміка фінансових результатів

Показники	Од. вим.	2020 р.	2021 р.	2022 р.	2020-2022 рр.	
					+, -	%
1. Чистий дохід від реалізації	тис. грн	881 542	902 802	965 516	83974	9,53
2. Собівартість реалізованої продукції	тис. грн	824 313	838 906	908 097	83784	10,16
3. Витрати на 1 грн реалізованих послуг	коп.	93,51	92,92	94,05	0,54	0,58
4. Валовий прибуток	тис. грн	57 229	63 896	57 419	190	0,33
4. Чистий прибуток	тис. грн	32 218	37 352	25 498	-6720	-20,86
5. Рентабельність:						
- товарів	%	6,94	7,62	6,32	-0,62	-8,92
- активів	%	14,45	18,06	10,57	-3,88	-26,85

Джерело: складено автором

На основі даних табл. 2.2 можна зробити наступні висновки:

- загальний обсяг реалізованої продукції збільшився на 83974 тис. грн, або на 9,53%, значний приріст відбувся через розширення асортименту продукції, зростанням цін на неї та підвищенням попиту;

- значне зростання собівартості продукції (на 83784 тис. грн, або на 10,16%) через суттєве подорожчання сировини.

У цілому, варто відмітити, що діяльність організації впродовж аналізованого періоду є прибутковою та рентабельною.

2.2 Аналіз джерел фінансування діяльності організації

Аналіз фінансової сталості доцільно розпочати з аналізу майна господарюючого суб'єкта та джерел його фінансування. На першому етапі здійснимо аналіз показників фінансової звітності підприємства, починають із визначення динаміки та загальної структури валюти його балансу. На основі результатів аналізу, наведеного в Додатку Б, можемо відмітити, що валюта балансу господарюючого суб'єкта поступово підвищилася, в цілому величина зростання за період аналізу становила 8,19%, що в грошовому вираженні дорівнювало 18251 тис. грн.

Для більшої наочності динаміку зміни валюти балансу наведемо на рис. 2.3.

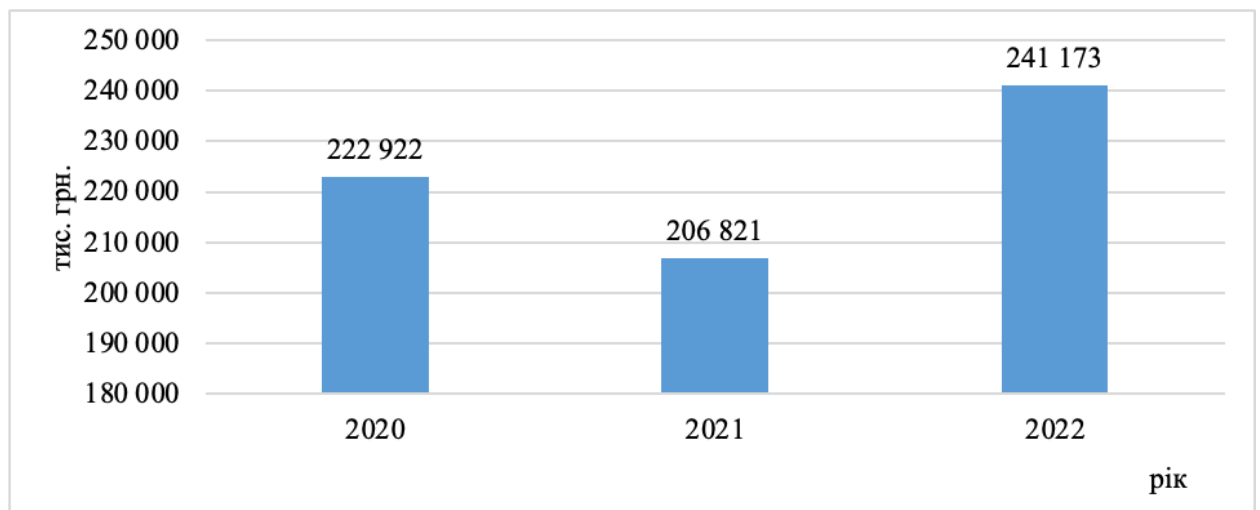

Рис. 2.3 Динаміка валюти балансу

Джерело: побудовано автором

Відмітимо, що зміна валюти балансу стала наслідком наступних змін:

- зменшення величини необоротних активів на 1%, або на 173 тис. грн, причиною такої зміни став суттєвий знос нематеріальних активів, зокрема їх величина зменшилася з 436 тис. грн до 144 тис. грн (тобто на 292 тис. грн, або на 66,97%);
- збільшення величини оборотних активів на 8,96%, тобто на 18424 тис. грн;
- приріст суми запасів на 14632 тис. грн (на 15,70%);
- сума товарів зросла на 16,30% або на 15114 тис. грн;
- збільшення величини іншої дебіторської заборгованості в 8,6 рази або на 39710 тис. грн;
- скорочення суми грошових коштів та їх еквівалентів на 85,54% або на 31711 тис. грн.

При цьому, спостерігається зростання величини інших оборотних активів на 46 тис. грн.

У цілому, зростання іншої поточної дебіторської заборгованості, яке спровокувало зменшення величини грошових коштів можна вважати свідченням погіршення розрахункової дисципліни, а зростання суми запасів є свідченням погіршення логістичної системи. Але аналіз активу балансу підприємства не є повним без вертикальної оцінки, яку можна зробити на основі даних Додатку Б.

Що стосується структури активу балансу, то можна відмітити незначні структурні зрушення, а саме скорочення питомої ваги необоротних активів з 7,77% до 7,11% (тобто на 0,66%), при цьому, питома вага оборотних активів зросла з 92,23% у 2020р. до 92,89% у 2022р., що є логічною для виду діяльності організації та свідчить про легку майнову структуру.

Більш наглядно динаміку загальної структури майна наведено на рис. 2.4.

Структура необоротних активів у 2022р. на 70,03% складається з довгострокової дебіторської заборгованості, що на 0,73% більше порівняно з 2020р. (рис. 2.5).

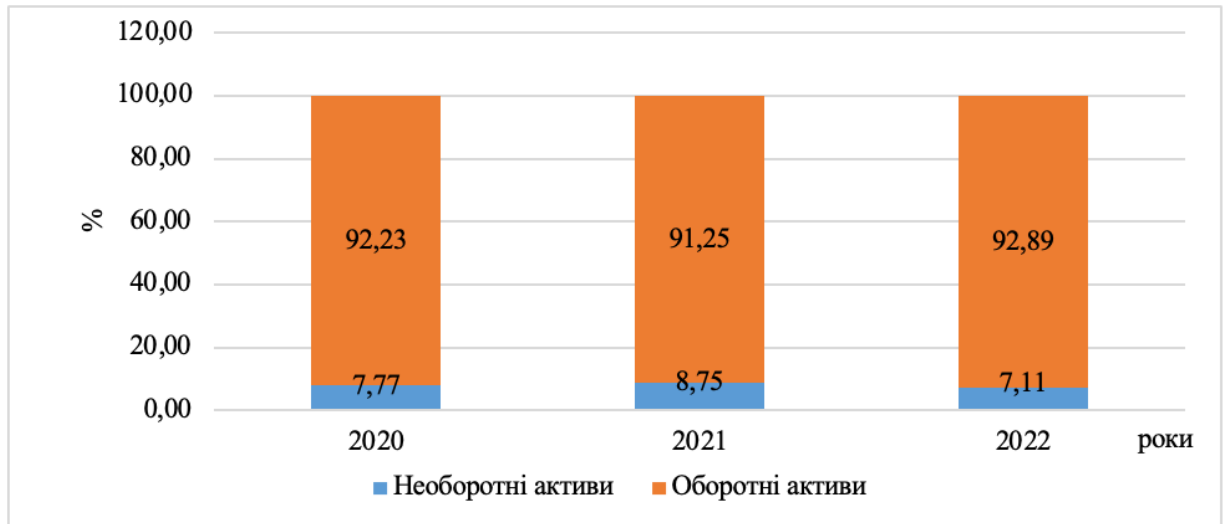

Рис. 2.4 Динаміка структури майна

Джерело: складено автором

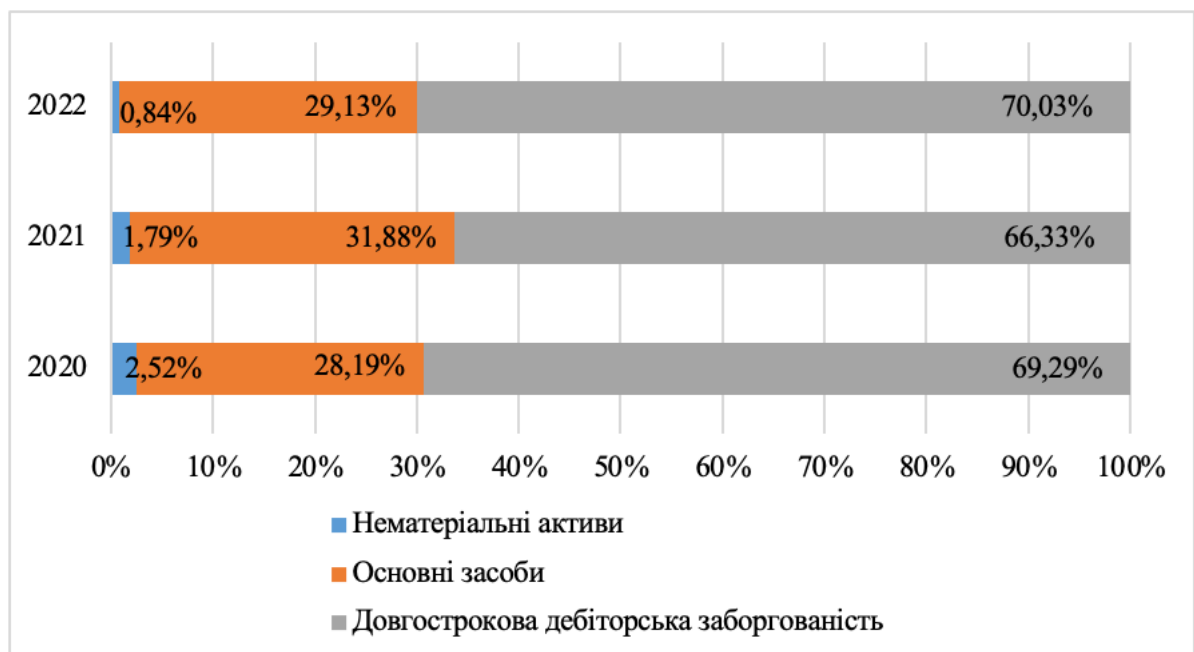

Рис. 2.5 Динаміка структури необоротних активів

Джерело: складено автором

При цьому, відбулося скорочення питомої ваги нематеріальних активів з 2,52% в 2020р. до 0,84% в 2022р., тобто на 1,68%. Питома вага основних засобів зросла з 28,19% в 2020р. до 29,13% в 2022р., тобто на 0,94%.

У той же час найбільшу питому вагу у структурі оборотних активів складають запаси (48,14% у 2022р., що на 2,80% більше порівняно з аналогічним періодом 2020р.), друге місце належить дебіторській заборгованості за товари, роботи, послуги (24,60% у 2022р., що на 9,23% менше порівняно з 33,84% у 2020р.), третє місце належить іншій поточній заборгованості (19,79% у 2022р., що на 17,54% більше порівняно з 2020р.).

Зміну структури оборотних активів організації, що аналізується, відображено на рис. 2.6.

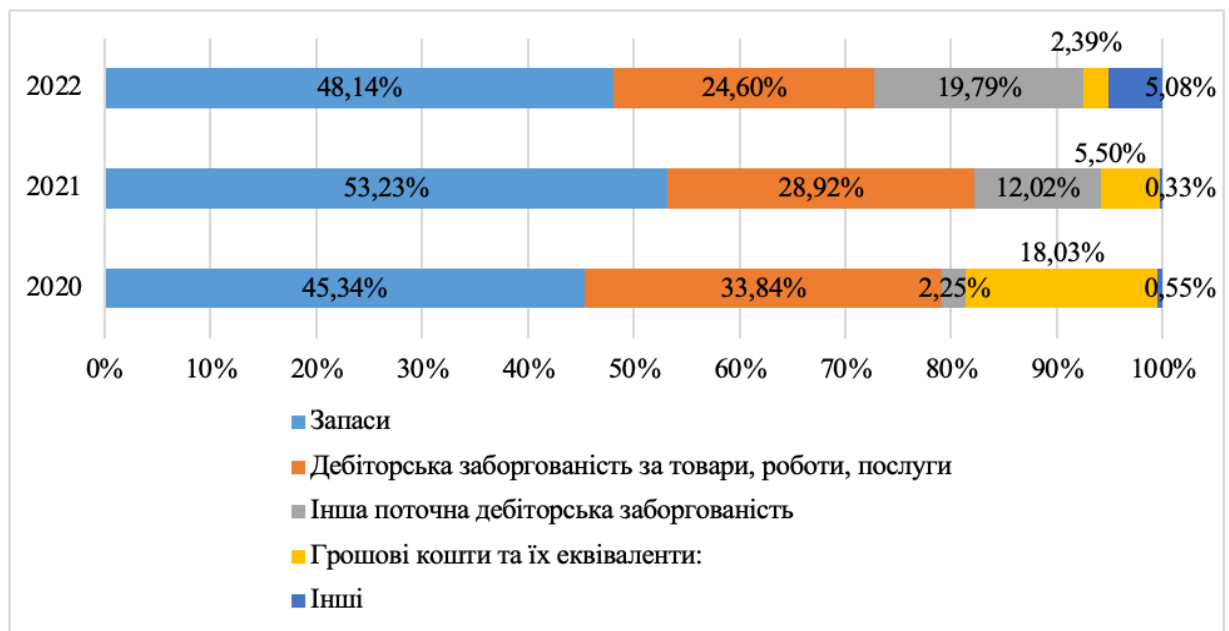

Рис. 2.6 Динаміка структури оборотних активів

Джерело: складено автором

Отже, все вище розраховане та проаналізоване свідчить про те, що майно підприємства на 44,72% складається з запасів, на 22,85% – з дебіторської заборгованості за товари, роботи, послуги та на 18,38% – з іншої поточної дебіторської заборгованості, що є негативним явищем, адже суб'єкту господарювання складно вплинути на рефінансування даного виду заборгованості.

Аналізуючи дані, варто зазначити, що підвищення суми джерел фінансування майна на 18251 тис. грн (або на 8,19%) мало місце завдяки підвищенню суми власних джерел фінансування з 118565 тис. грн (станом на

31.12.2020р.) до 142065 тис. грн (на 31.12.2022р.), тобто на 23500 тис. грн (або на 19,82%). В той же час, дана величина підвищилася завдяки зростанню суми нерозподіленого прибутку за період аналізу з 110558 тис. грн до 130915 тис. грн, тобто на 20357 тис. грн (або на 18,41%), а також завдяки зростанню суми резервного капіталу з 8003 тис. грн до 11146 тис. грн, тобто на 3143 тис. грн (або на 39,27%).

Окрім цього, на зміну суми джерел фінансування вплинуло скорочення величини позикових джерел у вигляді поточних зобов'язань зі 104357 тис. грн у 2020р. до 99108 тис. грн у 2022р., тобто на 5249 тис. грн (5,03%). Скорочення відбулося за рахунок зменшення суми поточної кредиторської заборгованості за товари, роботи, послуги з 100972 тис. грн до 91718 тис. грн (тобто на 9254 тис. грн або на 9,16%). Також мало місце і зростання суми інших поточних зобов'язань, а саме з 177 тис. грн до 4263 тис. грн, тобто на 4086 тис. грн (зростання в 23 рази).

Динаміку складових джерел фінансування аналізованої організації наведено на рис. 2.7.

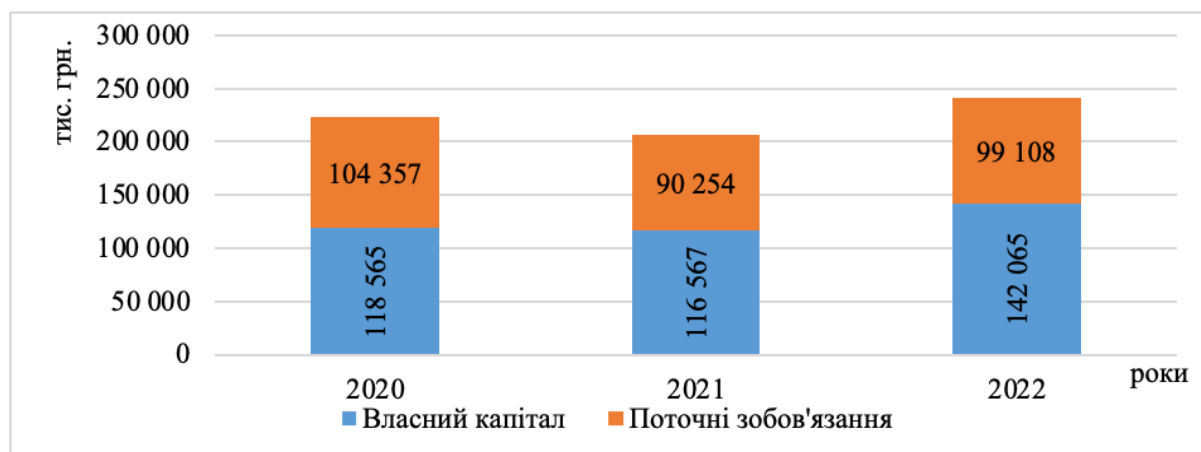

Рис. 2.7 Динаміка складових джерел фінансування

Джерело: побудовано автором за фінансовою звітністю

Отже, узагальнюючи результати аналізу, відмітимо, що впродовж 2020-2022рр. майно підприємства носить легку структуру та в основному складається з дебіторської заборгованості та запасів, основним джерелом

фінансування яких є нерозподілений прибуток та поточна кредиторська заборгованість за товари, роботи, послуги. Для визначення впливу такої структури фінансування на фінансову сталість, проаналізуємо абсолютні та відносні показники, які її характеризують.

2.3 Аналіз фінансової сталості «МОКО PIZZA»

Фінансово стійким вважається той бізнес, який може забезпечити свої запаси з власних активів, уникнути надмірної заборгованості перед кредиторами та вчасно виконати свої зобов'язання. Результати аналізу представлені в табл. 2.3.

Таблиця 2.3

Тип фінансової сталості

№	Показник	2020р.	2021р.	2022р.
1	Власний капітал	118 565	116 567	142 065
2	Необоротні активи	17 313	18 088	17 140
3	Власні обігові кошти (р.1 - р.2)	101252	98479	124925
4	Довгострокові зобов'язання	0	0	0
5	Наявність власних і довгострокових джерел покриття запасів (р.3 + р.4)	101252	98479	124925
6	Короткострокові кредити та позики	104 357	90 254	99 108
7	Загальний розмір основних джерел покриття запасів (р.5 +р.6)	205609	188733	224033
8	Запаси	93 213	100 458	107 845
9	Надлишок (+) або нестача (-) власних обігових коштів (р.3 - р.8)	8039	-1979	17080
10	Надлишок (+) або нестача (-) власних коштів і довгострокових кредитів і позик (р.5 - р.8)	8039	-1979	17080
11	Надлишок (+) або нестача (-) основних джерел покриття запасів (р.7 - р.8)	112396	88275	116188
12	Тип фінансової сталості	Абсолютна сталість	Нестійкий стан	Абсолютна сталість

Джерело: складено автором на основі фінансової звітності

Забезпеченість запасів джерелами їх формування дозволяє класифікувати фінансовий стан за ступенем його сталості (рис. 2.8).

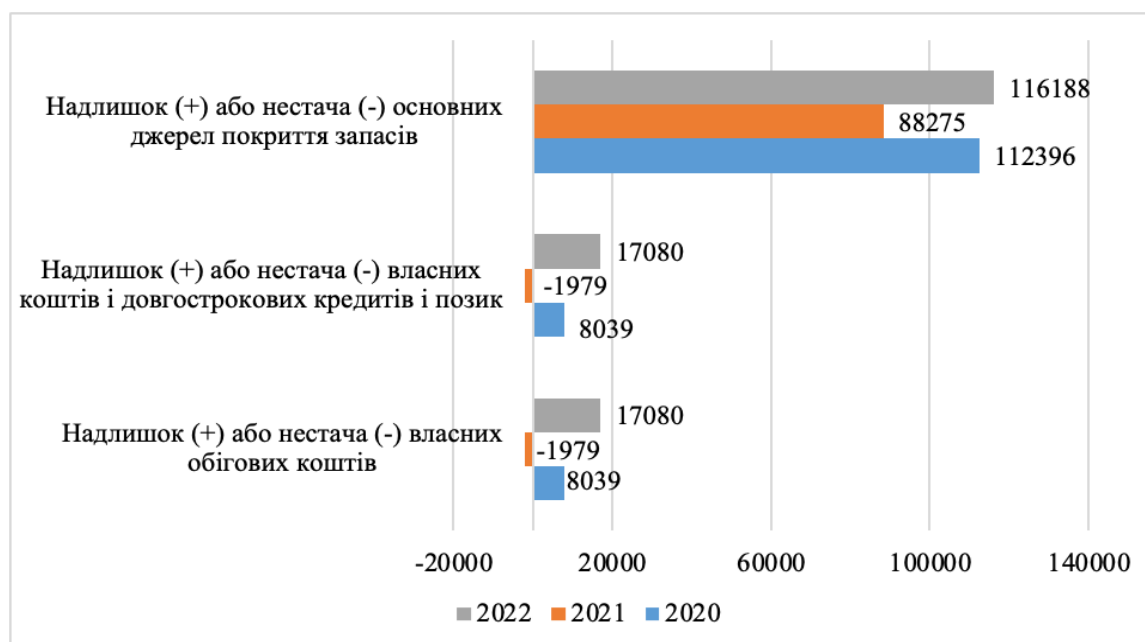

Рис. 2.8 Динаміка співвідношення запасів за джерелами фінансування
Джерело: складено автором

Отже, фінансову сталість «МОКО PIZZA» протягом 2020р. та 2022р. можна класифікувати, як абсолютну. Тобто, обсяг запасів та витрат є меншим, ніж загальна сума власних оборотних коштів та кредитів, що надані банком під товарно-матеріальні цінності. Надлишок власних обігових коштів підприємства у 2022р. становив 17080 тис. грн, що на 9041 тис. грн (або на 112,46%) більше порівняно з 2020р. Якщо ж розглядати суму надлишку основних джерел покриття запасів, то їх сума у 2022р. становила 116188 тис. грн, що на 3792 тис. грн (або на 3,37%) більше порівняно з 2020р.

Оскільки аналіз потребує також розуміння динаміки відносних показників, наступним кроком проведемо комплексну оцінку фінансової сталості підприємства за 2020-2022 рр. шляхом розрахунку показників автономії, фінансової залежності, фінансового ризику, маневреності власного капіталу, фінансової незалежності капіталізованих джерел (табл. 2.4).

Таблиця 2.4

Аналіз відносних показників фінансової сталості

Показники	Рекомен- доване значення	Роки			Відхилення за період 2020-2022 рр.	
		2020	2021	2022	+, -	%
Коефіцієнт автономії	>0,5	0,5319	0,5636	0,5891	0,0572	10,75
Коефіцієнт фінансової залежності	<2	0,4681	0,4364	0,4109	-0,0572	-12,22
Коефіцієнт фінансового ризику	<0,5	0,8802	0,7743	0,6976	-0,1825	-20,74
Коефіцієнт маневреності власного капіталу	>0	0,8540	0,8448	0,8794	0,0254	2,97
Коефіцієнт фінансової незалежності капіталізованих джерел	>0,6	1	1	1	-	-

Джерело: складено автором на основі фінансової звітності

Отже, після аналізу даних можна зазначити, що всі показники відповідають рекомендованим значенням. Це свідчить про те, що підприємство має високий рівень фінансової стійкості.

Коефіцієнт автономії, який визначає частку власного капіталу у загальній сумі капіталу, збільшився за аналізований період на 0,0572, або на 10,75% і впродовж зазначеного періоду відповідає нормативному значенню, тобто перевершує 0,5. Коефіцієнт фінансової залежності, який визначає частку залученого капіталу у фінансуванні загальної вартості капіталу, впродовж аналізованого періоду відповідав рекомендованому значенню, але скоротився на 12,22%. Співвідношення вище згаданих показників наведена на рис. 2.9.

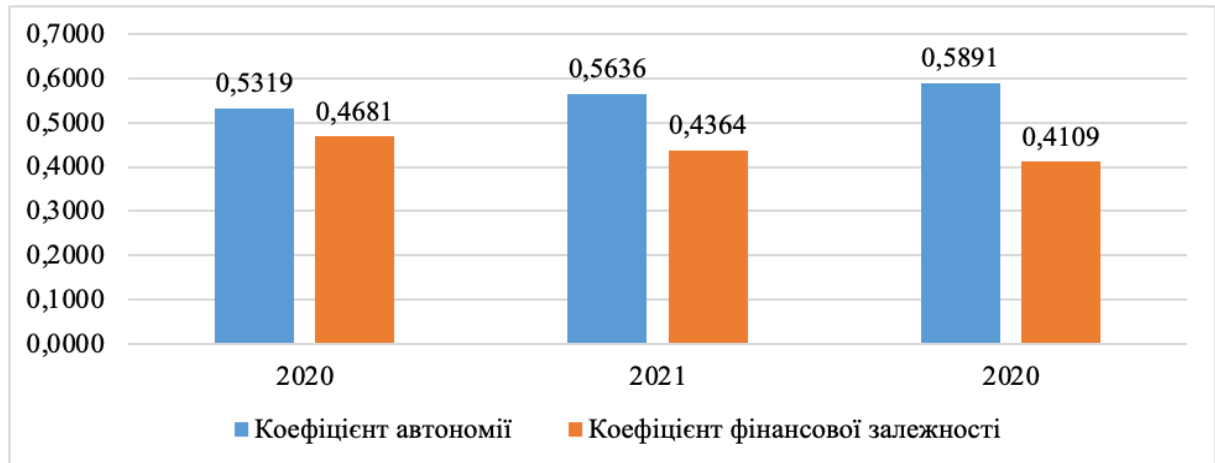

Рис. 2.9 Динаміка співвідношення коефіцієнтів автономії та фінансової залежності організації

Джерело: побудовано автором

Коефіцієнт фінансового ризику, який розраховується як співвідношення залученого капіталу і величини власного капіталу, скоротився на 20,74%, але все ще не відповідає рекомендованому значенню впродовж періоду, який аналізувався. При цьому, скорочення даного коефіцієнту є доказом зменшення залежності господарюючого суб'єкта від залучених джерел, підвищення фінансової автономії. Коефіцієнт маневреності власного капіталу, який визначає як співвідношення власного оборотного капіталу та величини всього власного капіталу, відповідає рекомендованому, адже має додатне значення впродовж періоду аналізу. Співвідношення вище згаданих показників наведена на рис. 2.10.

У зв'язку з відсутністю довгострокового залученого капіталу, коефіцієнт довгострокового фінансування, який визначає структуру джерел фінансування активів і розраховується як співвідношення суми довгострокових зобов'язань до загальної суми власного капіталу і довгострокових зобов'язань, стає рівним нулю. Коефіцієнт фінансової незалежності капіталізованих джерел залишився стабільним і дорівнює 1, що відображає рекомендоване значення і визначає

суму власних джерел фінансування, які припадають на постійні та довгострокові джерела фінансування.

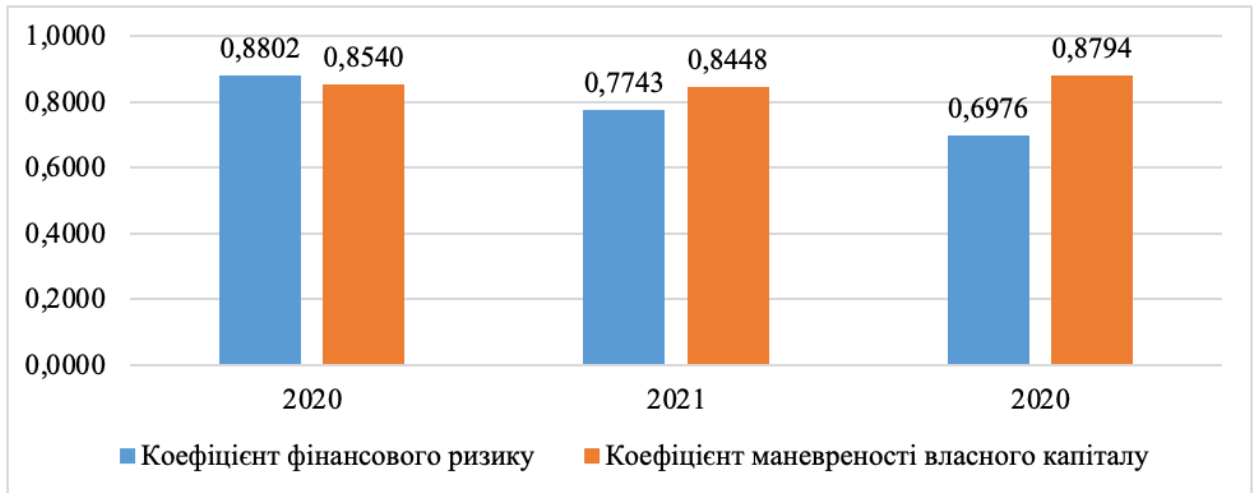

Рис. 2.10 Динаміка співвідношення коефіцієнтів фінансового ризику та маневреності власного капіталу

Джерело: складено автором

Отже, відносні показники фінансової сталості свідчать про стійкий фінансовий стан організації за період аналізу.

Таким чином, вище проведений аналіз показав, що компанія за 2020-2022рр. є прибутковим та рентабельним підприємством, із задовільною структурою майна та джерел його фінансування, тобто підприємство є фінансово стійким та ліквідним, а також має задовільну ділову активність.

Висновки до розділу 2

За результатами аналізу діяльності об'єкту дослідження визначено, що піцерія має орієнтовану на персонал демократичну корпоративну культуру. Структура управління визначена як лінійно-функціональна, що підтверджується підпорядкуванням кожного працівника єдиному керівникові. Крім того, усі працівники організації активно приймають участь у її роботі, надають рекомендації щодо удосконалення функціонування, обслуговування

клієнтів. Відповідальність за розвиток організації, забезпечення достатнього рівня прибутковості, фінансової сталості покладено на директора.

За період аналізу спостерігалися незначні зміни у чисельності персоналу, однак, через зростання доходу від реалізації продукції продуктивність праці суттєво збільшилася (на 16,37%). Слід також зазначити, що темпи зростання продуктивності праці перевищували темпи зростання фонду оплати праці. Зростання вартості основних засобів також сприяло зростанню фондоозброєності на 8,71%, що є позитивною тенденцією з точки зору механізації праці.

Негативною характеристикою результатів діяльності є незначне зниження рентабельності активів та товарів, що відбулося через нестабільну економічну ситуацію та зниження суми чистого прибутку.

У структурі майна переважали оборотні активи, які, у свою чергу, суттєво залежали від рівня запасів та дебіторської заборгованості.

Переважаючим джерелом фінансування діяльності організації є власний капітал. Динаміка показників фінансової сталості дозволила зробити висновок, що організація має абсолютний тип фінансової сталості, однак, певні елементи зростання рівня фінансового ризику присутні і потребують відповідного УФС.

РОЗДІЛ 3

НАПРЯМИ УДОСКОНАЛЕННЯ УПРАВЛІННЯ ФІНАНСОВОЮ СТАЛІСТЮ ОРГАНІЗАЦІЇ

3.1 Напрями оптимізації структури капіталу організації

Аналіз капіталу досліджуваної організації за період аналізу свідчить про те, що значна частина його складу припадає на нерозподілений прибуток. Цей факт сприяє стимулюванню процесу формування власного капіталу та забезпечує фінансову стійкість підприємства. Хоча остання є задовільною, рекомендується проведення оптимізації структури капіталу з метою мінімізації фінансового ризику та оптимізації строків залучення капіталу.

Етапи процесу визначення оптимальної структури капіталу:

- 1) формулювання мети оптимізації структури капіталу;
- 2) визначення оптимального співвідношення між сумою власного та позикового капіталу;
- 3) оцінка визначеної як краща структури капіталу.

Критеріями оптимізації структури капіталу є:

- висока рентабельність власного капіталу;
- мінімально можлива середньозважена вартості капіталу;
- мінімальний рівень фінансового ризику.

Ефект фінансового левериджу визначається за формулою:

$$E\Phi Л = (1 - C_{пп}) \times (K_{впа} - C_{вк}) \times \frac{ЗК}{ВК}, \quad (3.1)$$

де $C_{пп}$ – ставка податку на прибуток;

$K_{впа}$ – коефіцієнт рентабельності власного капіталу;

$C_{вк}$ – ставка відсотка за кредит;

$ЗК$ – зовнішній капітал;

ВК – власний капітал.

Визначимо оптимальну структуру капіталу, беручи за основу фінансову звітність підприємства за 2022р. (табл. 3.1).

Таблиця 3.1

Оптимізація структури капіталу шляхом застосування механізму фінансового левериджу

Показник	Варіанти							
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Власний капітал, тис. грн	142065	142065	142065	142065	142065	142065	142065	142065
Обсяг позикового капіталу, тис. грн	0	35516	71033	106549	142065	177581	213098	284130
Загальний обсяг капіталу, тис. грн	142065	177581	213098	248614	284130	319646	355163	426195
Коефіцієнт фінансового важеля	0,00	0,25	0,50	0,75	1,00	1,25	1,50	2,00
Рентабельність активів, %	10,57	10,57	10,57	10,57	10,57	10,57	10,57	10,57
Мінімальна ставка процента за кредит, %	0,00	10,25	10,25	10,25	10,25	10,25	10,25	10,25
Мінімальна процентна ставка з урахуванням премії за кредитний ризик, %	0,00	0,00	10,65	10,75	11,25	11,63	11,82	12,25

Продовження табл. 3.1

1	2	3	4	5	6	7	8	9
Прибуток з урахуванням процентів за кредит (ряд.3 ряд.5: 100), тис. грн	15016	18770	22524	26278	30033	33787	37541	45049
Сума процентів за кредит (ряд.2 ряд.6: 100), тис. грн	0	3640	7281	10921	14562	18202	21842	29123
Прибуток без урахування суми процентів за кредит (ряд.8 - ряд.9), тис. грн	15016	15130	15244	15357	15471	15585	15698	15925
Ставка податку на прибуток	0,18	0,18	0,18	0,18	0,18	0,18	0,18	0,18
Сума податку на прибуток (ряд.10* ряд.11), тис. грн	2703	3379	4054	4730	5406	6082	6757	8109
Чистий прибуток (ряд.10 - ряд.12), тис. грн	12313	11751	11189	10627	10065	9503	8941	7817
Чиста рентабельність власного капіталу (ряд.13: ряд.1*100), %	8,67	8,27	7,88	7,48	7,08	6,69	6,29	5,50

Джерело: складено автором на основі фінансової звітності

Згідно з даними з табл. 3.1, максимальний рівень рентабельності власного капіталу досягається у випадку відсутності позикового капіталу, оскільки в цьому випадку відсутні процентні витрати. Однак, при врахуванні залучення позикового капіталу максимальний рівень рентабельності буде досягнутий при співвідношенні власного та позикового капіталу у пропорції 80% до 20% (рис. 3.1).

Таким чином, застосування механізму фінансового важеля дозволить розрахувати оптимальну структуру капіталу, яка дасть можливість забезпечити максимальний стан фінансової рентабельності.

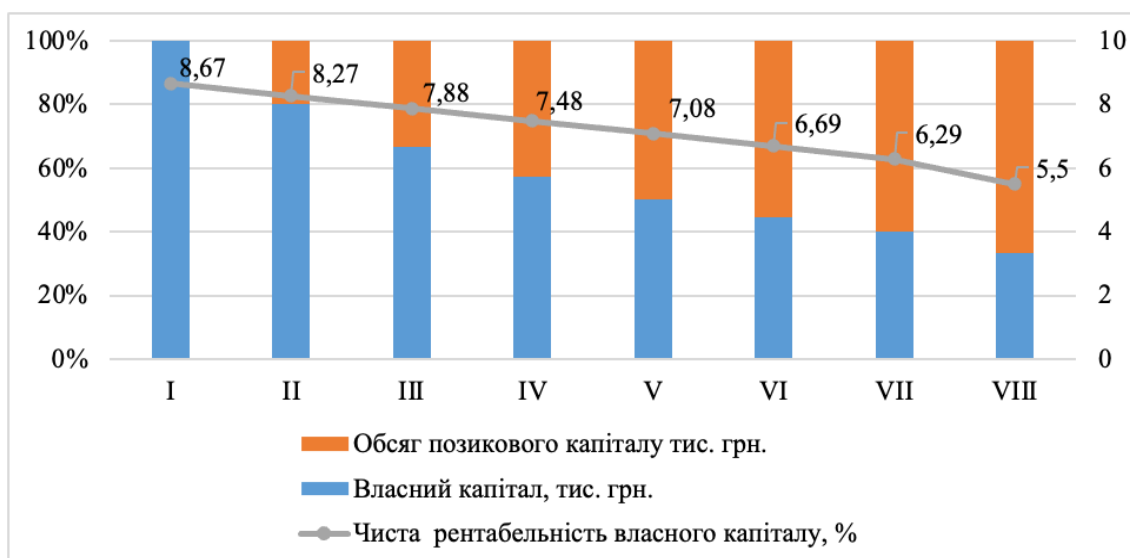

Рис. 3.1 Структура капіталу шляхом оцінки фінансової рентабельності

Джерело: складено автором

Також нашої уваги заслуговує і метод оптимізації структури капіталу, на основі застосування критерію мінімізації вартості. Метод оптимізації базується на визначенні вартості власного та позикового капіталу при різних умовах їх використання, а також на оцінці середньозваженої вартості капіталу. Мінімізація фінансових ризиків також важлива для визначення оптимальної структури капіталу.

Тобто здійснимо коригування отриманого оптимального співвідношення капіталу підприємства на власний, позиковий короткостроковий і довгостроковий шляхом застосування моделі прийняття рішень, виходячи з трьох можливих підходів (стратегій), які застосовуються до здійснення фінансування капіталу (табл. 3.2).

Охарактеризуємо кожен з можливих варіантів:

1. Агресивна стратегія передбачає використання власних джерел та довгострокових зобов'язань для фінансування необоротних активів, короткострокових зобов'язань – для фінансування оборотних активів. Серед недоліків підходу – ризик втрат, недостатня капіталізація.

2. Помірна стратегія використовує власний капітал та довгострокові зобов'язання для фінансування необоротних активів, короткострокові

зобов'язання обслуговують змінну частину оборотних активів. Мінуси: висока вартість капіталу, значні витрати на управління довгостроковим капіталом.

3. Консервативна стратегія проявляється у формуванні запасів, зниженні ризиків. Недоліком є низька ефективність використання оборотних активів. Фінансування необоротних активів та частини оборотних активів здійснюється за рахунок власного капіталу та довгострокових зобов'язань, а змінні оборотні активи фінансуються за рахунок короткострокових зобов'язань.

Таблиця 3.2

Варіанти фінансування активів організації

Група активів	Підходи до їх фінансування		
	агресивний	помірний	консервативний
Необоротні активи	40% - дпк 60% - вк	25% - дпк 75% - вк	20% - дпк 80% - вк
Постійна частина оборотних активів	50% - дпк 50% - вк	20% - дпк 80% - вк	100% - вк
Змінна частина оборотних активів	100% - кпк	100% - кпк	50% - кпк 50% - вк

Позначення: дпк – довгостроковий позиковий капітал; вк – власний капітал; кпк – капітал підприємства та кредитні кошти

Знайдемо рекомендовані межі для позикового капіталу залежно від стратегії фінансування:

1) агресивна:

$$ПК_{кор} = X_1 = 0,33(ПК + ВК) \quad (3.2)$$

$$ПК_{довг} = X_2 = 0,3(ПК + ВК)^2 \quad (3.3)$$

2) помірна:

$$ПК_{кор} = X_1 = 0,33(ПК + ВК) \quad (3.4)$$

$$ПК_{довг} = X_2 = 0,167(ПК + ВК) \quad (3.5)$$

3) консервативна:

$$ПК_{кор} = X_1 = 0,167(ПК + ВК) \quad (3.6)$$

$$ПК_{довг} = X_2 = 0,067(ПК + ВК) \quad (3.7)$$

Використовуючи вище наведені формули, здійснимо розрахунки:

1) агресивна:

$$ПК_{кор} = X_1 = 0,33 \times 177581 = 58602 \text{ тис. грн}$$

$$ПК_{кор} = X_2 = 0,3 \times 177581 = 53274 \text{ тис. грн}$$

2) помірна:

$$ПК_{кор} = X_1 = 0,33 \times 177581 = 58602 \text{ тис. грн}$$

$$ПК_{кор} = X_2 = 0,167 \times 177581 = 20656 \text{ тис. грн}$$

3) консервативна:

$$ПК_{кор} = X_1 = 0,167 \times 177581 = 29656 \text{ тис. грн}$$

$$ПК_{кор} = X_2 = 0,067 \times 177581 = 11898 \text{ тис. грн}$$

Визначених сум капіталу за різними джерелами їх формування рекомендовано дотримуватися досліджуваній організації при формуванні своїх джерел фінансування діяльності з метою досягнення високого рівня фінансової сталості.

3.2 Обґрунтування напрямів підвищення фінансової сталості організації

Формування стратегії УФС в умовах «МОКО PIZZA» має бути тісно пов'язана із розробкою стратегічних фінансових цілей, які встановлюються виходячи із загроз втрати фінансової сталості та способів щодо їх запобігання. Для формування фінансової стратегії необхідно застосовувати спеціальні методики, перша з яких розроблена Ж. Франшоном та І. Романе. Ця модель враховує такі показники: рівень активності (обсяг виробництва або оборот);

ефективність фінансової діяльності (рентабельність та оборотність капіталу); сукупний ефект (загальні фінансові результати). Друга модель розглядає вимірювання економічної доданої вартості, стійкий темп зростання, інновації та технологічний прогрес, стратегії сталого розвитку, внутрішню ефективність та оптимізацію ресурсів.

Для визначення подальшого шляху УФС будується матриця з дев'яти квадратів. Зоною рівноваги є квадрати 1-3, зоною успіху – квадрати над діагоналлю, тобто 4-6, зоною ризику є нижні квадрати 7-9. Розглянемо особливості кожної позиції детальніше:

1. «Батько сімейства» має низькі темпи підвищення обороту (резерви переміщення – квадрати 4, 2 і 7).

2. «Стійка рівновага» є кращою позицією фінансової рівноваги (можлива динаміка у квадрати 1, 4, 7, 5, 3, 8).

3. «Нестійка рівновага» через необхідність залученням позикового капіталу та проблеми з власним капіталом (виходом є квадрати 8, 2 і 5).

4. «Рантьє» має обидва джерела фінансування – власні та позикові (перехід в квадрати 1, 2, 7).

5. «Атака» – надлишок власних засобів (зміна через 2 і 6 квадрати).

6. «Материнське суспільство» – надлишок ліквідних засобів (перехід в 4 або 5 квадрати).

7. «Епізодичний дефіцит», коли спостерігається тимчасовий дефіцит ліквідних коштів (переміщення в квадрати 1, 2, 8).

8. «Дилема», коли є дефіцит ліквідних коштів, однак це частково вирішується через залучення коштів (відбувається при переміщенні у 2, 7, 9 квадрати).

9. «Криза» характеризує кризовий стан, потребує суттєвої фінансової підтримки – перехід до 8 або 7 квадратів.

У табл. 3.3 наведено вихідні дані, які були використані для розрахунку рентабельності господарської діяльності (РГД) та рентабельності власного капіталу (РФД) досліджуваного підприємства.

Таблиця 3.3

Визначення результатів діяльності

Показник	Значення по роках, тис. грн		
	2020	2021	2022
Вартість виробленого продукту	88 154	90 280	96 551
Матеріальні витрати	35 261	36 112	38 620
Витрати на оплату праці	2 501	2 465	2 760
Відрахування на соціальні заходи	4 407	4 514	4 827
Зміна фінансово-експлуатаційних потреб	11 204	13 640	16 200
Чистий рух коштів від інвестиційної діяльності	34 781	33 549	34 140
Результат господарської діяльності	12 989	-3077	-9296
Результат фінансової діяльності	29 892	26 472	25 206
Результат фінансово-господарської діяльності	47 770	30 472	24 844

Джерело: розроблено автором

Здійснений аналіз фінансово-господарської діяльності (2022р.) свідчить, що підприємство тяжіє до області діагоналі «Стійка рівновага», зазначена ситуація є притаманною для другого квадрату матриці (рис. 3.2).

	РФД << 0 Гальмування	РФД $\approx$ 0 Оптимізація	РФД >> 0 Розвиток
РГД >> 0 Уповільнене зростання	Квадрат 1 «Батько сімейства»	Квадрат 4 «Рантьє»	Квадрат 6 «Материнське суспільство»
РГД $\approx$ 0 Оптимальне зростання	Квадрат 7 «Епізодичний дефіцит»	Квадрат 2 «Стійка рівновага»	Квадрат 5 «Атака»
РГД << 0 Форсоване зростання	Квадрат 9 «Криза»	Квадрат 8 «Дилема»	Квадрат 3 «Нестійка рівновага»

Рис. 3.2 Матриця стратегії забезпечення фінансової сталості

Джерело: власна розробка

З метою УФС доцільно акцентувати увагу на співвідношенні між дебіторської та кредиторської заборгованістю, оптимізувати запаси. Для переходу з другого квадрата у 4 або 5 рекомендовано здійснити такі кроки:

1. Зменшити дебіторську заборгованість (постійно контролювати розрахунки з покупцями, збільшити коло покупців, що знизить ризик несплати окремими покупцями; оптимізувати співвідношення між дебіторської та кредиторської заборгованістю).

2. Залучити інвестиції для оновлення основних засобів, що також дозволить збільшити рентабельність власних коштів.

3. Оптимізувати фінансову структуру.

4. Скоротити запаси через оптимізацію постачання.

5. Зменшити вплив короткострокових зобов'язань.

Розраховані показники фінансової сталості свідчать, що організація за результатами діяльності відповідно до матриці фінансових стратегій посідає середній квадрат, для якого значимим є надлишок запасів. Максимально бажаним є переміщення у квадрат 4, розширення ринку та збільшення обсягів товарообігу.

Для вдосконалення УФС пропонується впровадити такі заходи:

1. Оптимізація процесів збору коштів від клієнтів і витрат на закупівлю сировини, оплату праці, інші витрати тощо.

2. Оцінка ринкового середовища, конкурентів, змін у законодавстві.

3. Диверсифікація постачальників, підтримка стійких відносин з партнерами та клієнтами.

4. Формування антикризових планів.

5. Координація роботи між підрозділами з метою оптимального використання ресурсів.

6. Постійний аналіз фінансових показників, коригування ситуації.

Загальна мета цих заходів полягає у покращенні фінансового стану компанії, підвищенні її конкурентоспроможності та забезпеченні стійкого розвитку у майбутньому.

3.3 Планування показників фінансової сталості

Результати аналізу, проведеного у попередньому розділі роботи, показують, що в умовах досліджуваної компанії спостерігається приріст обсягу оборотних активів, зокрема запасів, тоді як дебіторська заборгованість залишилась на стабільному рівні. За період дослідження запаси збільшились на 15,7%, тоді як дебіторська заборгованість збільшилась на 0,05%. Спостерігається зменшення прибутку та рентабельності у 2022р. порівняно з 2020р. Це негативна тенденція, яка вказує на загальне зниження ефективності функціонування, меншу віддачу від використання майна та нераціональне використання капіталу, включаючи ефективність використання запасів.

Саме тому доцільно провести роботу у двох ключових напрямках:

- покращення функціональних можливостей сайту компанії за рахунок доопрацювання системи пошуку;
- розширити можливості застосування соціальних мереж, особливо зараз, в умовах війни.

Отже, за означеними напрямками розроблено відповідні рекомендації з метою УФС організації.

Сайт вже індексується пошуковими системами, але потребує певного вдосконалення. Також, контент сайту наявний, але йому необхідно розширення та додавання нових ключових слів. Необхідно структурувати та зробити текст логічним. Декілька розгорнутих речень можна скомпонувати в компактно, але вагому фразу. Ці заходи планується виконати без залучення додаткового персоналу та фінансових витрат. У табл. 3.4 подано основний перелік робіт та їх орієнтований час.

Що ж стосується розширення ролі соціальних мереж, то контент-план допомагає відтворити картину – на яку тему, коли, як часто і скільки повинна організація робити публікації. Щільність постингу у соціальних мережах Facebook та Instagram 1-4 поста за день, що відповідає вимогам до стратегії просування продукції у соціальних мережах. Рекомендовано не більше 4

постів за день, оскільки збільшення кількості інформації призводить до відтоку користувачів. Обов'язкова кількість публікацій – 12 за тиждень.

Таблиця 3.4

Перелік основних видів робіт відповідно до обраної стратегії

№ п/п	Задача	Обсяг роботи	Час (год)
1	Збір та кластеризація семантичного ядра на основі аналізу запитів, пошукових підказок та даних систем статистики	20 запитів в місяць	32
2	Оптимізація структури сайту з урахуванням семантики, включаючи розділи, підрозділи, картки, теги та фільтри, разом з оптимізацією URL-адрес	для 20 запитів в місяць	40
3	Розробка технічних завдань для копірайтингу та оптимізації текстів, спираючись на конкурентів	20 тисяч символів в місяць	258
4	Технічна оптимізація, включаючи виявлення та виправлення битих посилань, моніторинг роботи сервера, коректність кодів відповіді, оновлення та видалення дублікатів документів в індексі формування ТЗ на усунення інших технічних помилок в верстці сайту, URL-структурі і так далі	для всього сайту	24
5	Комплексна оптимізація, включаючи теги title та meta, аналіз конкурентів, контроль індексації, перелінковку сторінок та підвищення їх статичної ваги	15 сторінок на місяць	32
6	Заходи зі збільшення цитування та згадок в соціальних мережах, аналітика якості вхідних посилань	визначається після аудиту	558
7	Контроль позицій і трафіку сайту за запитами з семантичного ядра, яке формується на основі пріоритетних напрямків сайту	20 запитів в місяць	24
8	Аналіз трафіку та поведінки користувачів, включаючи сторінки SERP, і рекомендації щодо коригування посадочних сторінок на основі аналізу поведінки користувачів	для 3 сторінок в місяць	18
9	Разом		242

Джерело: складено автором

Говорячи про доцільності даного напрямку просування, то за даними опитувань маркетологів провідних компаній, навіть за мінімальних зусиль, використання соціальних медіа для маркетингу сприяє розвитку бізнесу, збільшує кількість регулярних відвідувачів інтернет-магазину за рахунок пошукових систем та зв'язків з іншими сайтами і URL. Це також допомагає маркетологам отримувати цінну інформацію про конкурентів та партнерів, розуміти вподобання потенційних споживачів і відслідковувати останні тренди у їх смаках та перевагах (рис. 3.3).

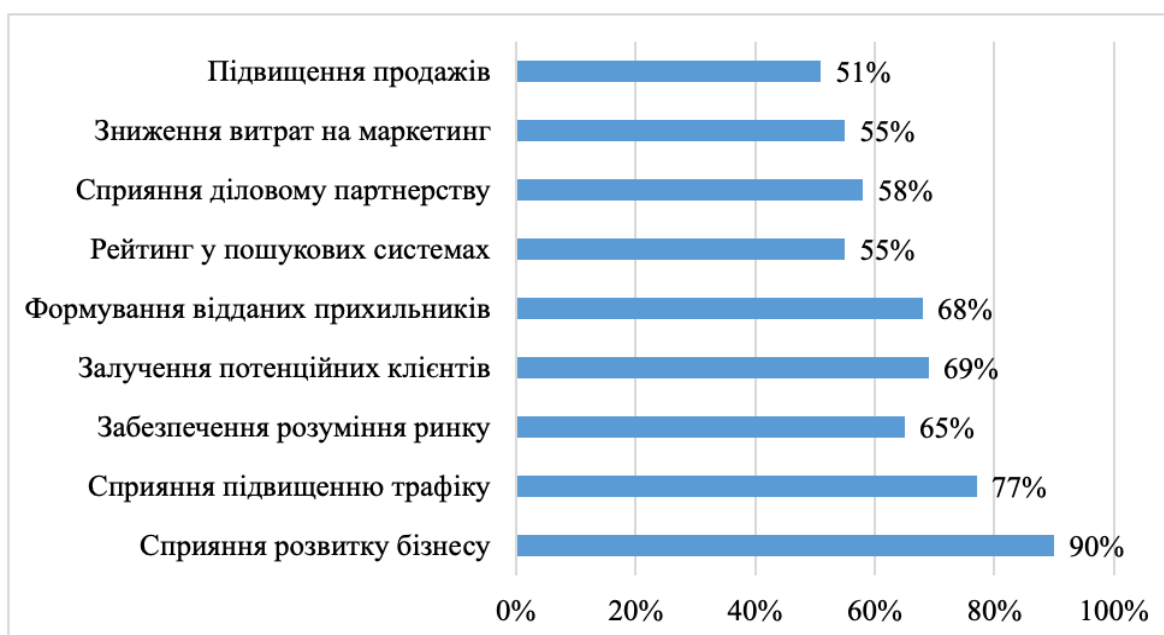

Рис. 3.3 Напрями доцільності соціального медіа маркетингу

Джерело: складено автором на базі даних [11]

Визначимо розмір ефекту від запропонованих заходів. Отже, за рахунок зазначених заходів планується збільшити обсяг реалізації продукції на 5% (на 48276 ти. грн) при збереженні показника витрато місткості на рівні 2022р. (94,05 коп.). Планові фінансові результати наведено в табл. 3.5. Аналізуючи отримані дані, можна відмітити, що витрати можуть зрости на 20060 тис. грн, або на 2,21%. Планується зростання фінансових результатів до оподаткування на 30029 тис. грн (на 96,70%), збільшення величини чистого прибутку на 24589 тис. грн (тобто на 96,43%).

Таблиця 3.5

Прогнозні фінансові результати

Показник	Період		Відхилення	
	звіт	прогноз	+, - (тис. грн)	%
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	965516	1013792	48276	5,00
Собівартість реалізованої продукції(товарів, робіт, послуг)	908097	928157	20060	2,21
Валовий прибуток	57419	85635	28216	49,14
Інші операційні доходи	2483	2483	0	0,00
Адміністративні витрати	3267	3104	-163	-5,00
Витрати на збут	25109	23854	-1255	-5,00
Інші операційні витрати	1031	1031	0	0,00
Прибуток від операційної діяльності	30495	60130	29635	97,18
Інші фінансові доходи	946	946	0	0,00
Інші доходи	347	347	0	0,00
Фінансові витрати	341	341	0	0,00
Прибуток до оподаткування	31053	61082	30029	96,70
Витрати (дохід) з податку на прибуток	5555	10995	5440	97,92
Чистий прибуток	25498	50087	24589	96,43

Джерело: розроблено автором

Такі зміни фінансового результату призведуть до зростання виручки, скорочення дебіторської заборгованості за товари, роботи, послуги на 20%, скорочення запасів на 35%. Все це призведе до зміни статей балансу, і тим самим зможе покращити фінансовий стан організації. Прогнозний баланс відобразимо в табл. 3.6.

Таблиця 3.6

Прогнозний баланс

Актив / Пасив	Період		Відхилення	
	звіт	прогноз	+, - (тис. грн)	%
I. Необоротні активи	17140	17140	0	0,00
II. Оборотні активи				
Запаси	107845	70099	-37746	-35,00
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	55113	44090	-11023	-20,00
Інша поточна дебіторська заборгованість	45302	36242	-9060	-20,00
Гроші та їх еквіваленти	5360	35054	29694	553,99
Витрати майбутніх періодів	16	48	32	200,00
Інші оборотні активи	46	38500	38454	83595,65
Усього за розділом II	224033	224033	0	0,00
Баланс	241173	241173	0	0,00
I. Власний капітал				
Зареєстрований (пайовий) капітал	2	2	0	0,00
Додатковий капітал	2	2	0	0,00
Резервний капітал	11146	11146	0	0,00
Нерозподілений прибуток	130915	181002	50087	38,26
Усього за розділом I	142065	192152	50087	35,26
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення	0	0	0	-
III. Поточні зобов'язання і забезпечення				
Поточна кредиторська заборгованість за товари, роботи, послуги	91718	41631	-50087	-54,61
розрахунками з бюджетом	2062	2062	0	0,00
Інші поточні зобов'язання	5328	5328	0	0,00
Усього за розділом III	99108	49021	-50087	-50,54
Баланс	241173	241173	0	0,00

Джерело: розроблено автором

Отримані дані свідчать про зміну величини основних статей активу та пасиву балансу при збереженні загальної валюти балансу. Далі доцільно визначити, як саме зміни фінансової звітності відобразяться на фінансовій сталості підприємства. Прогнозна величина показників відображена в табл. 3.7.

Таблиця 3.7

Прогнозні абсолютні показники фінансової сталості

Показник	2022 р.	Плановий період	Відхилення	
			+, -	%
Власний капітал	142065	192152	50087	35,26
Необоротні активи	17140	17140	0	0,00
Власні обігові кошти (р.1 - р.2)	124925	175012	50087	40,09
Довгострокові зобов'язання	0	0	0	0
Наявність власних і довгострокових джерел покриття запасів (р.3 + р.4)	124925	175012	50087	40,09
Короткострокові кредити та позики	99108	49021	-50087	-50,54
Загальний розмір основних джерел покриття запасів (р.5 +р.6)	224033	224033	0	0,00
Запаси	107845	70099	-37746	-35,00
Надлишок (+) або нестача (-) власних обігових коштів (р.3 - р.8)	17080	104913	87833	514,24
Надлишок (+) або нестача (-) власних коштів і довгострокових кредитів і позик (р.5 - р.8)	17080	104913	87833	514,24
Надлишок (+) або нестача (-) основних джерел покриття запасів (р.7 - р.8)	116188	153934	37746	32,49
Тип фінансової сталості	Абсолютна			

Джерело: розраховано автором

Дані табл. 3.7 свідчать, що фінансова сталість залишається абсолютною, але при цьому має місце зростання джерел фінансування, що є позитивним та свідчить про доцільність вище перерахованих заходів.

Отже, як і проведені розрахунки, так і показник типу фінансової сталості свідчать про доцільність впровадження вищезазначених рекомендацій, а саме розширення збуту послуг, коригування маркетингової стратегії.

Висновки до розділу 3

Для УФС досліджуваної організації надано рекомендації щодо оптимізації структури капіталу. Визначено, що максимальна рентабельність власного капіталу досягається при співвідношенні 80% власний капітал та 20% – позиковий. Також визначено суми кожного з видів капіталу у разі застосування агресивної, помірної та консервативної стратегії фінансування.

Позиціонування організації у матриці фінансових стратегій за результатами господарської та фінансової діяльності визначило квадрат стійкої рівноваги. Розроблено рекомендації для покращення позиції у матриці.

З метою удосконалення УФС розроблені заходи з розвитку сайту та присутності у соціальних мережах. Розроблені прогностні фінансові результати і прогностний баланс.

ВИСНОВКИ

За результатами досліджень можна стверджувати, що фінансова сталість є результатом стабільності функціонування організації, яка досягається постійним управлінням, аналізом і коригуванням фінансово-економічних параметрів, адаптуванням до мінливих умов внутрішнього та зовнішнього середовища.

Фінансова сталість не є сталим поняттям, класифікаційними критеріями для з'ясування типу фінансової сталості можна назвати: час здійснення оцінки, стан забезпеченості запасів необхідними джерелами їх формування, тип фінансової сталості, характер прояву у часі, фінансова сталість як певний фінансовий стан.

Для забезпечення належного рівня УФС підприємства повинні мати гнучку структуру фінансування та можливість залучати кредитні ресурси у потрібний момент.

Об'єкт дослідження – «МОКО PIZZA» займається ресторанним бізнесом, спеціалізується на виготовленні та постачанні піци. Організація має лінійно-функціональну структуру управління, в основі якої – відділи, які виконують притаманні ним функції управління господарською діяльністю.

Аналіз фінансової сталості організації класифікував її тип впродовж у 2020р. та 2022р. як абсолютну сталість. Тобто організація забезпечує фінансування своїх зобов'язань за рахунок наявних власних коштів, запаси становлять менший обсяг, ніж загальна сума власних оборотних коштів та кредитних коштів.

Розраховані показники фінансової стійкості відповідають рекомендованим значенням, мають позитивну динаміку. Проведений аналіз виявив проблеми, пов'язані зі структурою активів, оскільки збільшення обсягу запасів та дебіторської заборгованості призводить до зниження ефективності обороту коштів.

Враховуючи результати аналізу, було зроблено висновок, що основними проблемами були значна дебіторська заборгованість та обсяг запасів.

З метою поліпшення ситуації розроблено рекомендації з розширення кола потенційних клієнтів за рахунок активної рекламної діяльності та розширення асортименту послуг (покращення функціональних можливостей веб-сайту та розширення використання соціальних мереж у комунікативній політиці компанії).

З урахуванням рекомендованих заходів щодо УФС здійснено планування фінансових результатів, розроблено прогнозний баланс організації.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Алексерова Ю. В., Червань О. Г. Управління капіталом підприємства. *Інфраструктура ринку*. 2019. Вип. 33. С. 265–271.
2. Базилінська О. Я. Фінансовий аналіз: теорія та практика : навч. посіб. Київ: Центр учбової літ., 2019. 328 с.
3. Батракова Т. І., Конєв В. В. Рання діагностика та фінансовий аналіз стану підприємства як частина антикризисного управління. *Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія: Економічні науки*. 2016. Вип. 17(2). С. 57–59. URL: [http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nvkhdu_en_2016_17\(2\)_16](http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nvkhdu_en_2016_17(2)_16) (дата звернення: 30.04.2024).
4. Бень Т. Г., Довбня С. Б. Інтегральна оцінка фінансового стану підприємства. *Фінанси України*. 2019. № 6. С. 53–61.
5. Фінансовий аналіз : навч. посіб. / М. Д. Білик та ін. Київ: КНЕУ, 2009. 592 с.
6. Бугай В. З., Сидоренко В. О. Основні напрями підвищення конкурентоспроможності підприємства. *Modern Economics*. 2019. № 14. Р. 33–38.
7. Бурденко І. М. Фінансова сталість підприємств торгівлі та її забезпечення в умовах трансформації національної економіки. *Вісник ОДЕУ*. 2018. № 2. С. 40–45.
8. Валюк А. В., Зайцев О. В. Аналіз та напрями поліпшення фінансового стану підприємств України. *Гроші, фінанси, кредит*. 2019. Вип. 28. URL: http://www.market-infr.od.ua/journals/2019/28_2019_ukr/40 (дата звернення: 30.04.2024).
9. Гайдар С. М. Коефіцієнтний підхід до оцінки фінансової сталості підприємств. *Торгівля і ринок*. 2019. № 27. С. 443–449.
10. Гізатулліна О. М. Фінансова сталість підприємства: економічна сутність та методика оцінки. *Прометей*. 2018. № 2. С. 239–244.

11. Годящев М. О. Дослідження аналітичного інструментарію управління діловою активністю підприємств. *Бізнес Інформ*. 2017. № 7. С. 241–246. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/binf_2017_7_39 (дата звернення: 30.04.2024).

12. Гонтарева І. В., Мангушев Д. В., Жденовська А. О. Оцінка ефективності маркетингової товарної політики підприємства. *Соціальна економіка*. 2020. Вип. 60. С. 149–158.

13. Городинська Д. Економічна сталість підприємства. *Актуальні проблеми економіки*. 2018. № 10(42). С. 141–146.

14. Готра В. В., Ріпич В. В., Дячок А. В. Діагностика фінансового стану підприємства та шляхи його покращення. *Вісник Мукачівського державного університету. Серія: Економіка і суспільство*. 2017. № 8. С. 219–223.

15. Давиденко Н. М. Фінансова сталість підприємства аграрної сфери. *Вісник КНТЕУ*. 2019. № 2. С. 50–58.

16. Данильчук І. Сутність фінансового стану підприємства та пошук управлінських рішень щодо забезпечення його ефективності. *Економічний вісник університету*. 2018. № 17/2. С. 188–191.

17. Дейнека О. В., Дехтяр Н. А., Пігуль Є. І. Актуальні питання управління вартістю підприємства. *Економіка і суспільство*. 2017. Вип. № 12. С. 240–245.

18. Дмитрук В. О., Максимець Ю. В. Сутність категорії «капітал підприємства» відповідно до сучасних досліджень в цій сфері. *Ефективна економіка*. 2020. № 5. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=7919> (дата звернення: 30.04.2024).

19. Довгань Л. Є., Каракай Ю. В., Артеменко Л. П. Стратегічне управління : навч. посіб. 2-ге вид. Київ: Центр учбової літ., 2018. 440 с.

20. Єлецьких С. Я. Удосконалення процесу управління фінансово стійким розвитком промислового підприємства. *Економіка промисловості*. 2017. № 3–4(59–60). С. 74–80.

21. Захарченко П. В., Гриценко М. П. Фінансовий аналіз : навч. посіб. Мелітопіль: Типографія міської ради, 2018. 226 с.
22. Квасницька Р., Морозовський Я. Критеріальні підходи до формування оптимальної структури капіталу підприємства. *Modeling the development of the economic systems*. 2021. № 2. Р. 12–18.
23. Кіндрацька Г. І., Загородній А. Г., Кулиняк Ю. І. Аналіз господарської діяльності: підручник. Львів: Вид-во Львів. політехніки, 2019. 320 с.
24. Оцінка і діагностика фінансової сталості підприємства : монографія / М. О. Кизим та ін. Харків: Інжек, 2019. 144 с.
25. Коломієць Н. О. Методологічні аспекти оцінки фінансового стану як основи ефективного управління підприємством. URL: <http://journals.urau.ua/index.php/wissn021/article/viewFile/99627/94703> (дата звернення: 30.04.2024).
26. Косарева І. П., Бут А. С. Механізм управління фінансовою сталістю підприємства. *Молодий вчений*. 2017. № 4. С. 678–682.
27. Косарева І. П., Удовика Є. М. Удосконалення системи управління фінансовою сталістю підприємств. *Глобальні та національні проблеми економіки*. 2018. № 23. С. 246–251.
28. Костецький В. Сутнісно–теоретичні підходи до визначення фінансового забезпечення діяльності підприємства. *Галицький економічний вісник*. 2019. № 4(29). С. 135–145.
29. Котляр М. Аналіз ліквідності як важливий етап оцінки фінансової сталості підприємства. *Вісник ТНЕУ*. 2018. № 4. С. 120–124.
30. Макаренко Ю. П., Клименко Д. О. Формування оптимальної структури капіталу з метою забезпечення фінансової сталості підприємства. *Економічна наука. Економіка та держава*. 2022. № 1. С. 45–49.
31. Марцин В. С. Надійність, платоспроможність та фінансова сталість – основні складові оцінки фінансового стану підприємства. *Економіка. Фінанси. Право*. 2019. № 7. С. 26–30.

32. Мисак Н. В., Яценко О. І. Стратегічні аспекти досягнення фінансової сталості підприємства. *Науковий вісник Національного лісотехнічного університету України*. 2019. Вип. 15.5. С. 384–389.
33. Масюк Ю. В., Резниченко О. В. Теоретико–методичні аспекти аналізу фінансового стану підприємства. *Економічний форум*. 2019. № 3. С. 57–62.
34. Момот О. М. Основи фінансового аналізу : навч. посіб. Харків: ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2018. 260 с.
35. Наконечний С. Особливості оцінки фінансового стану підприємства. *Інноваційна економіка*. 2018. № 3. С. 49–53.
36. Пилипенко І. А. Фінансова стійкість підприємств: шляхи підвищення. *Бізнес Інформ*. 2019. № 6. С. 132–138.
37. Пилипенко С. А. Методи і показники фінансового аналізу. *Економіка промисловості*. 2018. № 3. С. 22–28.
38. Романенко І. О., Воробей В. В., Корольчук О. І. Управління фінансовою сталістю підприємства в умовах кризи. *Економічна стратегія і перспективи розвитку сфери торгівлі та послуг*. 2019. № 1(29). С. 59–64.
39. Савчук Н. І. Методологічні аспекти фінансового аналізу та планування на підприємствах. *Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія: Економіка*. 2019. Вип. 26. С. 145–148.
40. Скворцова Л. О., Кравченко О. В., Сидоренко В. О. Інтегральна оцінка фінансового стану підприємства в умовах економічної нестабільності. *Бізнес Інформ*. 2020. № 3. С. 101–107.
41. Труш Н. П., Жаворонкова Т. В. Фінансовий аналіз : навч. посіб. Київ: Центр учбової літ., 2019. 320 с.
42. Федотова Л. В. Фінансовий аналіз : підручник. Київ : Академія фінансів, 2018. 296 с.
43. Філіпова С. Є., Кордич О. Л. Методичні підходи до оцінки фінансової стійкості підприємств. *Економіка. Управління. Бізнес*. 2019. № 2(4). С. 98–103.

44. Чекаль Н. М., Лисянська О. М. Проблеми управління фінансовою стійкістю підприємства. *Проблеми економіки*. 2019. № 1. С. 144–149.
45. Чорний С. В. Фінансова стійкість підприємства: показники та методи її забезпечення. *Економічний аналіз*. 2020. Вип. 25. С. 83–89.
46. Швець І. Б., Ляшенко О. В., Шульженко А. О. Теоретичні основи управління фінансовою сталістю підприємства. *Вісник Ужгородського національного університету. Серія: Економіка*. 2019. Вип. 24. С. 156–160.
47. Яремко Р. О. Методичні підходи до оцінки фінансової стійкості підприємств. *Науковий вісник Мукачівського державного університету. Серія: Економіка і суспільство*. 2020. № 7. С. 249–254.
48. Ярошевич Н. М. Стратегії фінансової стабілізації підприємств. *Економіка і прогнозування*. 2018. № 3. С. 128–135.
49. Baranof Etti. Report from the 8th International Insurance and Finance Seminar of The Geneva Association. The Geneva Association. Insurance and Finance. 2012. Vol. 9. URL: <https://www.genevaassociation.org/media/79598/ga2012if09> (Date of access: 30.04.2024).
50. Cristea M., Dracea R., Domnisoru S. Economy and Business: Aspects feasible to insurance companies on European level regarding the managing insolvency risk. *Bulgarian Journal of International Research Publications*. 2009. URL: <http://www.economy!business.eu/volume! 4/ economy414.sw> (Date of access: 30.04.2024).
51. Deutsche Bundesbank. Analyses of the importance of the insurance industry for financial stability. 2016. URL: <https://www.bundesbank.de/resource/blob/707432/09e1179dbef8c91ded28cbb6cddc0245/mL/2014-07-analyses-data> (Date of access: 30.04.2024).
52. Gerd Hausler. The insurance industry, systemic financial stability, and fair value accounting. The Geneva Papers on Risk and Insurance. *Issues and Practice*. 2004. Vol. 29, № 1. P. 63–70.

53. Terri M. Vaughan. Financial Stability and Insurance Supervision: The Future of Prudential Supervision. The Geneva Papers on Risk and Insurance. *Issues and Practice*. 2004. Vol. 29, № 2. P. 258–272.

54. The European Commission, Insurance Guarantee Schemes. White Paper. 2010. URL: https://ec.europa.eu/finance/consultations/2010/whitepaper-on-igs/docs/whitepaper_en (Date of access: 30.04.2024).

55. Trainar Philippe. Insurance and financial stability. Banque de France. *Financial Stability Review*. 2004. Vol 5. URL: https://publications.banque-france.fr/sites/default/files/medias/documents/financial-stability-review-12_2008-10 (Date of access: 30.04.2024).

ДОДАТКИ

Додаток А

Баланс (Звіт про фінансовий стан) на 31 грудня 2020р.

Форма №1

Актив	Код рядка	На початок звітнього року	На кінець звітнього періоду
1. Необоротні активи			
Нематеріальні активи	1000	436	436
Первісна вартість	1001	812	845
Накопичена амортизація	1002	394	409
Незавершені капітальні інвестиції	1005	3058	3166
Основні засоби	1010	4630	4880
Первісна вартість	1011	11230	11293
знос	1012	6148	6313
Інвестиційна нерухомість	1015	-	-
Довгострокові біологічні активи	1020	-	-
Довгострокові фінансові інвестиції	1030	-	-
Інші фінансові інвестиції	1035	-	-
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040	-	-
Відстрочені податкові активи	1045	-	-
Інші необоротні активи	1090	-	-
Усього за розділом 1	1095	26708	27342
2. Оборотні активи			
Запаси	1100	90380	93213
Виробничі запаси	1101	437	482
Незавершене виробництво	1102	100	100
Готова продукція	1103	437	477
Товари	1104	92405	92731
Поточні біологічні активи	1110	-	-
Дебіторська заборгованість за розрахунками: за виданими авансами	1125	67590	69568
У тому числі з податку на прибуток	1136	2034	2078
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	4627	4627
Гроші та їх еквіваленти	1165	36011	37071
Готівка	1166	0	0
Рахунки в банках	1167	36011	37071
Витрати майбутніх періодів	1170	-	6
Інші оборотні активи	1190	0	0
Усього за розділом 2	1195	330032	337318
3. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200	17313	17313
Баланс	1300	200854	222922

**Звіт про фінансові результати (звіт про сукупний дохід)
на 31 грудня 2020р.
Форма №2**

Стаття	Код рядка	На початок звітного року	На кінець звітного періоду
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	873493	881542
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	810678	824313
Валовий: Прибуток	2090	56032	57229
Збиток	2095	-	-
Інші операційні доходи	2120	2380	2483
Адміністративні витрати	2130	3265	3267
Витрати на збут	2150	24722	25109
Інші операційні витрати	2180	910	1031
Фінансовий результат від операційної діяльності: Прибуток	2190	28500	30305
Збиток	2195	-	-
Дохід від участі в капіталі	2200	-	-
Інші фінансові доходи	2220	946	946
Інші доходи	2240	347	347
Фінансові витрати	2250	341	341
Втрати від участі в капіталі	2255	-	-
Інші витрати	2270	-	-
Фінансовий результат до оподаткування: Прибуток	2290	29799	31053
Збиток	2295	27467	30910
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	3460	5555
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305	22700	23893
Чистий фінансовий результат: Прибуток	2350	23531	24750
Збиток	2355	-	130915

Баланс (Звіт про фінансовий стан) на 31 грудня 2021р.

Форма №1

Актив	Код рядка	На початок звітнього року	На кінець звітнього періоду
1. Необоротні активи			
Нематеріальні активи	1000	436	324
Первісна вартість	1001	845	904
Накопичена амортизація	1002	409	580
Незавершені капітальні інвестиції	1005	3166	3211
Основні засоби	1010	4880	5767
Первісна вартість	1011	11293	12953
Знос	1012	6313	7186
Інвестиційна нерухомість	1015	-	-
Довгострокові біологічні активи	1020	-	-
Довгострокові фінансові інвестиції: які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030	-	-
Інші фінансові інвестиції	1035	-	-
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040	-	-
Відстрочені податкові активи	1045	-	-
Інші необоротні активи	1090	-	-
Усього за розділом 1	1095	27342	30925
2. Оборотні активи			
Запаси	1100	93213	100458
Виробничі запаси	1101	482	110
Незавершене виробництво	1102	100	95
Готова продукція	1103	477	540
Товари	1104	92731	100348
Поточні біологічні активи	1110	-	-
Дебіторська заборгованість за розрахунками: за виданими авансами	1125	69568	54586
У тому числі з податку на прибуток	1136	2078	9825
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	4627	22689
Поточні фінансові інвестиції	1160	-	-
Гроші та їх еквіваленти	1165	37071	10374
Готівка	1166	0	0
Рахунки в банках	1167	37071	10374
Витрати майбутніх періодів	1170	6	12
Інші оборотні активи	1190	0	64
Усього за розділом 2	1195	337318	299101
3. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200	17313	18088
Баланс	1300	222922	206821

Звіт про фінансові результати (звіт про сукупний дохід)
на 31 грудня 2021р.
Форма №2

Стаття	Код рядка	На початок звітного року	На кінець звітного періоду
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	881542	902801
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	824313	838906
Валовий: Прибуток	2090	57229	63896
Збиток	2095	-	-
Інші операційні доходи	2120	2483	2483
Адміністративні витрати	2130	3267	3104
Витрати на збут	2150	25109	23854
Інші операційні витрати	2180	1031	1031
Фінансовий результат від операційної діяльності: Прибуток	2190	30305	60130
Збиток	2195	-	-
Дохід від участі в капіталі	2200	-	-
Інші фінансові доходи	2220	946	946
Інші доходи	2240	347	347
Фінансові витрати	2250	341	341
Втрати від участі в капіталі	2255	-	-
Інші витрати	2270	-	-
Фінансовий результат до оподаткування: Прибуток	2290	31053	61082
Збиток	2295	30910	-
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	5555	10995
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305	23893	25043
Чистий фінансовий результат: Прибуток	2350	24750	50087
Збиток	2355	130915	181002

**Звіт про фінансові результати (звіт про сукупний дохід)
на 31 грудня 2022р.**

Форма №1

Актив	Код рядка	На початок звітнього року	На кінець звітнього періоду
1. Необоротні активи			
Нематеріальні активи	1000	324	144
Первісна вартість	1001	904	904
Накопичена амортизація	1002	580	760
Незавершені капітальні інвестиції	1005	3211	2399
Основні засоби	1010	5767	4993
Первісна вартість	1011	12953	13072
знос	1012	7186	8072
Інвестиційна нерухомість	1015	-	-
Довгострокові біологічні активи	1020	-	-
Довгострокові фінансові інвестиції	1030	-	-
Інші фінансові інвестиції	1035	-	-
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040	-	-
Відстрочені податкові активи	1045	-	-
Інші необоротні активи	1090	-	-
Усього за розділом 1	1095	30925	30344
2. Оборотні активи			
Запаси	1100	100458	107845
Виробничі запаси	1101	110	219
Незавершене виробництво	1102	95	75
Готова продукція	1103	540	560
Товари	1104	100348	107845
Поточні біологічні активи	1110	-	-
Дебіторська заборгованість за розрахунками: за виданими авансами	1125	54586	55113
У тому числі з податку на прибуток	1136	9825	10023
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	22689	44337
Поточні фінансові інвестиції	1160	-	-
Гроші та їх еквіваленти	1165	10374	5360
Готівка	1166	0	0
Рахунки в банках	1167	10374	5360
Витрати майбутніх періодів	1170	12	16
Інші оборотні активи	1190	64	46
Усього за розділом 2	1195	299101	336799
3. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200	18088	17140
Баланс	1300	206821	241173

**Звіт про фінансові результати (звіт про сукупний дохід)
на 31 грудня 2022р.**

Форма №2

Стаття	Код рядка	На початок звітнього року	На кінець звітнього періоду
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	902801	965516
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	838906	908097
Валовий: Прибуток	2090	63896	57419
Збиток	2095	-	-
Інші операційні доходи	2120	2483	2693
Адміністративні витрати	2130	3104	3470
Витрати на збут	2150	23854	15390
Інші операційні витрати	2180	1031	1432
Фінансовий результат від операційної діяльності: Прибуток	2190	60130	65460
Збиток	2195	-	-
Дохід від участі в капіталі	2200	-	-
Інші фінансові доходи	2220	946	1404
Інші доходи	2240	347	693
Фінансові витрати	2250	341	577
Втрати від участі в капіталі	2255	-	-
Інші витрати	2270	-	-
Фінансовий результат до оподаткування: Прибуток	2290	61082	75384
Збиток	2295	-	-
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	10995	14374
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305	25043	27311
Чистий фінансовий результат: Прибуток	2350	50087	56329
Збиток	2355	181002	153221

Додаток Б

Горизонтальний аналіз активу балансу за 2020-2022 рр.

Показники	Період			Відхилення за період 2020-2022 рр.	
	2020 р.	2021 р.	2022 р.	+,-	%
1	2	3	4	5	6
I. Необоротні активи					
Нематеріальні активи	436	324	144	-292	-66,97
первісна вартість	845	904	904	59	6,98
накопичена амортизація	409	580	760	351	85,82
Основні засоби:	4 880	5 767	4 993	113	2,32
первісна вартість	11 293	12 953	13 072	1779	15,75
знос	6 413	7 186	8 079	1666	25,98
Довгострокова дебіторська заборгованість	11997	11 997	12 003	6	0,05
Усього за розділом I :	17 313	18 088	17 140	-173	-1,00
II. Оборотні активи					
Запаси	93 213	100 458	107 845	14632	15,70

Продовження додатка Б

1	2	3	4	5	6
Виробничі запаси	482	110	219	-263	-54,56
Товари	92 731	100 348	107 845	15114	16,30
Дебіторська заборгованість за товари, роботи, послуги:	69 568	54 586	55 113	-14455	-20,78
Інша поточна дебіторська заборгованість	4627	22689	44337	39710	858,22
Грошові кошти та їх еквіваленти:	37 071	10 374	5 360	-31711	-85,54
Рахунки в банках	37 071	10 374	5 360	-31711	-85,54
Витрати майбутніх періодів	6	12	16	10	166,67
Інші оборотні активи	0	64	46	46	-
Усього за розділом II	205 609	188 733	224 033	18424	8,96
Баланс	222 922	206 821	241 173	18251	8,19

Вертикальний аналіз активу балансу, %

Статистичні дані	На 31.12. 2020 р.	На 31.12. 2021 р.	На 31.12. 2022 р.	Відхилення за період, +/-	
				2020- 2021 рр.	2021- 2022 рр.
1. Необоротні активи					
Нематеріальні активи	0,20	0,16	0,06	-0,04	-0,10
первісна вартість	0,38	0,44	0,37	0,06	-0,06
накопичена амортизація	0,18	0,28	0,32	0,10	0,03
Основні засоби:	2,19	2,79	2,07	0,60	-0,72
первісна вартість	5,07	6,26	5,42	1,20	-0,84
знос	2,88	3,47	3,35	0,60	-0,12
Довгострокова дебіторська заборгованість	0,00	5,80	4,98	5,80	-0,82
Усього за розділом I	7,77	8,75	7,11	0,98	-1,64
2. Оборотні активи:					
Запаси	41,81	48,57	44,72	6,76	-3,86
Виробничі запаси	0,22	0,05	0,09	-0,16	0,04
Незавершене виробництво	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Готова продукція	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Товари	41,60	48,52	44,72	6,92	-3,80
Дебіторська заборгованість за товари, роботи, послуги	31,21	26,39	22,85	-4,81	-3,54
за виданими авансами	0,00	0,02	0,01	0,02	-0,01
Інша поточна дебіторська заборгованість	2,08	10,97	18,38	8,89	7,41
Грошові кошти та їх еквіваленти:	16,63	5,02	2,22	-11,61	-2,79
Расути в банках	16,63	5,02	2,22	-11,61	-2,79
Витрати майбутніх періодів	0,00	0,01	0,01	0,00	0,00
Інші оборотні активи	0,00	0,03	0,02	0,03	-0,01
Усього за розділом II	92,23	91,25	92,89	-0,98	1,64
Баланс	100,00	100,00	100,00	0,00	0,00